

RAPORT O STANIE MIASTA I GMINY PRABUTY za rok 2018

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	3
2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA I GMINY PRABUTY	4
2.1. Historia.....	4
2.2. Prabuty obecnie.....	5
2.3. Władze lokalne.....	7
2.4. Położenie fizyczno – geograficzne	8
2.5. Budowa geologiczna	8
2.6. Warunki glebowe.....	8
2.7. Warunki wodne.....	9
2.8. Warunki klimatyczne.....	10
2.9. Walory przyrodnicze.....	10
3. DEMOGRAFIA I RYNEK PRACY	12
3.1. Liczba i struktura ludności.....	12
3.2. Rynek pracy.....	14
4. BUDŻET GMINY.....	17
4.1. Stan finansów gminy.....	17
4.2. Realizacja budżetu obywatelskiego.....	22
5. GRUNTY GMINY I MIENIE KOMUNALNE.....	23
6. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA.....	26
7. JAKOŚĆ I WARUNKI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW – STAN PODSTAWOWEJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.....	27
7.1. Wodociągi i kanalizacja.....	27
7.2. Gospodarka odpadami stałymi.....	27
7.3. Gazyfikacja i energetyka.....	29
7.4. Drogownictwo i komunikacja.....	30
7.5. Telekomunikacja.....	35
7.6. Usługi dla ludności.....	35
8. POMOC SPOŁECZNA I BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW GMINY.....	36
8.1. Pomoc społeczna.....	36
8.2. Bezpieczeństwo publiczne.....	44
8.3. Ochotnicza Straż Pożarna.....	46
9. SŁUŻBA ZDROWIA.....	46
10. OŚWIATA, KULTURA, SPORT I TURYSTYKA.....	47
10.1. Oświata.....	47
10.2. Biblioteka.....	48
10.3. Działalność kulturalna i sportowa.....	48
10.4. Turystyka.....	49
10.5. Organizacje pozarządowe.....	50
11. REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ W PRABUTACH.....	52

1. WSTĘP

Zgodnie z ustawą z dnia 11 stycznia 2018 roku o zmianie ustawy o samorządzie gminnym w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania organów publicznych Miasto i Gmina Prabuty zobligowana jest do sporządzenia niniejszego Raportu o stanie Miasta i Gminy Prabuty. Raport zawiera najważniejsze informacje o działaniach prabuckiego samorządu w 2018 roku.

Celem przygotowania niniejszego Raportu jest uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną Miasta i Gminy Prabuty. Zgromadzone zostały szczegółowe dane o wszystkich aspektach funkcjonowania Gminy według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Raport jest podstawą do obiektywnej, opartej na faktach, oceny możliwości dalszego rozwoju Gminy. Jest on opisem stanu, do którego będzie się można odwoływać w trakcie realizacji zadań i strategii, śledząc postępy wdrażania zaplanowanych działań.

Raport zawiera analizę następujących obszarów działalności Gminy:

- środowisko naturalne
- demografia i rynek pracy
- finanse Gminy
- działalność gospodarcza
- warunki życia mieszkańców
- pomoc społeczna
- bezpieczeństwo publiczne
- oświata
- kultura, sport i turystyka
- realizacja uchwał Rady Miejskiej w Prabutach

Analiza zgromadzonych danych pozwoliła na zidentyfikowanie zarówno silnych stron Gminy, jak i pewnych braków oraz problemów. Stały się one podstawą procesu planistycznego, bowiem atuty są tymi elementami, na których należy bazować, planując dalszy rozwój Miasta i Gminy Prabuty. Z kolei usunięcie, bądź zniwelowanie braków i problemów to zadania, których realizacja powinna przyczynić się do lepszego zaspokajania potrzeb mieszkańców i przyjezdnych, a więc zwiększenia atrakcyjności Gminy.

Informacje zebrane i przeanalizowane w niniejszym dokumencie pochodzą z wielu źródeł i są wynikiem prac szerokiego grona osób, reprezentujących:

- Urząd Miasta i Gminy Prabuty
- Przedsiębiorstwo Wodociągów, Kanalizacji i Ciepłownictwa PEWIK sp. z o.o. w Prabutach
- Zakład Gospodarki Mieszkaniowej sp. z o.o. w Prabutach
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Placówki Oświatowe w Mieście i Gminie Prabuty
- Prabuckie Centrum Kultury i Sportu
- Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Prabutach
- Powiatowy Urząd Pracy w Kwidzynie – oddział Prabuty
- Komenda Powiatowa Policji w Kwidzynie – Komisariat w Prabutach

Autorami Raportu są inspektorzy ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych, promocji i współpracy z zagranicą - Krzysztof Wojewódzki i Krzysztof Fedoruk.

Koordynatorem prac nad Raportem jest Sekretarz Miasta i Gminy Prabuty - Jędrzej Krasiński.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA I GMINY PRABUTY

2.1. Historia

Pierwsza historyczna wzmianka o Prabutach mówi o zniszczeniu przez wojska krzyżackie w 1236 r. pruskiego grodu Rezija, na miejscu którego w 1276 roku rozpoczęto budowę zamku i założono osadę. Najstarszy przywilej lokacyjny miasta pochodzi z 30 października 1330 roku. Zamek w połowie XIV w. staje się jedną z najwspanialszych rezydencji biskupów w państwie krzyżackim.

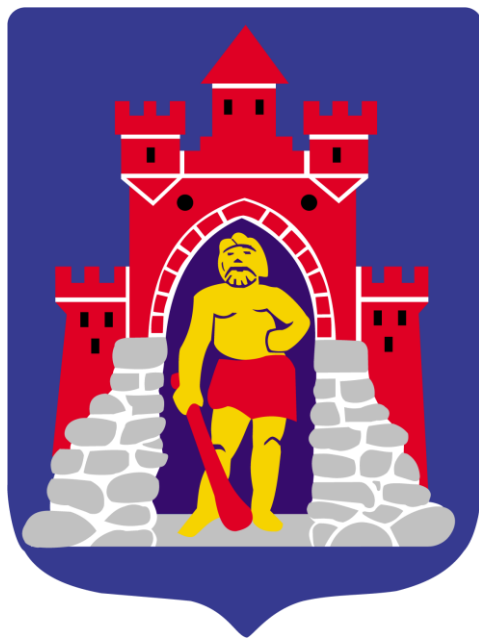
W latach 1501 – 1521 Prabuty przeżywają okres świetności jako stolica Pomezanii. W XVI i XVII wieku miasto nawiedzane jest przez liczne epidemie. Wojny szwedzkie w XVII wieku powodują duże zniszczenia w mieście i zubożenie mieszkańców, a między 1688 a 1787 rokiem Prabuty niszczone są przez trzy wielkie pożary, po których za każdym razem miasto odradza się na nowo.

Wiek XIX jest czasem rozwoju rzemiosła, połączeń kolejowych (z Malborkiem, Iławą i Kwidzynem), poczty, dróg oraz infrastruktury miejskiej.

W latach 20 i 30 ubiegłego stulecia Prabuty należały po Iławie do najbardziej uprzemysłowionych miast powiatu suskiego, chociaż nigdy nie stało się siedzibą wielkich zakładów przemysłowych.

Druga wojna światowa również nie oszczędziła miasta, które zostało zniszczone w 55%. Po wojnie powstały nowe zakłady przemysłowe i spółdzielnie, funkcjonuje duży kompleks szpitalny, budowane są nowe osiedla i drogi. Rok 1989 przynosi zmiany ustrojowe, co prowadzi do wzmożonej aktywności gospodarczej mieszkańców, którzy zakładają własne firmy rodzinne.

Nazwa Prabuty istniała już w średniowieczu i została przejęta prawdopodobnie od Prusów. Niemiecka nazwa przez niektórych jest wywodzona od pruskiej nazwy ziemi – Resin (Resinburg) lub też od słowa Riesen (Riesenburg) – miasto, gród olbrzyma. Stąd też olbrzym z maczugą umieszczony w herbie miasta.

Ryc. 1. Herb Prabut

2.2. Prabuty obecnie

Miejsko – wiejska gmina Prabuty administracyjnie należy do województwa pomorskiego i zlokalizowana jest na jego południowo – wschodnim krańcu. Prabuty to jedna z sześciu gmin wchodzących w skład powiatu kwidzyńskiego. Druga pod względem wielkości po gminie Kwidzyn. Gmina Prabuty położona jest w północno – wschodniej części powiatu kwidzyńskiego. Gmina Prabuty sąsiaduje z gminami: Mikołajki Pomorskie (powiat sztumski), Stary Dzierżoń (powiat sztumski), Susz (powiat iławski), Gardeja (powiat kwidzyński), Kisielice (powiat iławski), Ryjewo (powiat kwidzyński), Kwidzyn (powiat kwidzyński). Powierzchnia gminy wynosi 197,13 km², z czego miasto Prabuty zajmuje 7,29 km² (co stanowi 3,7% powierzchni gminy). Pod względem powierzchni gmina Prabuty jest druga co do wielkości gminą powiatu kwidzyńskiego.

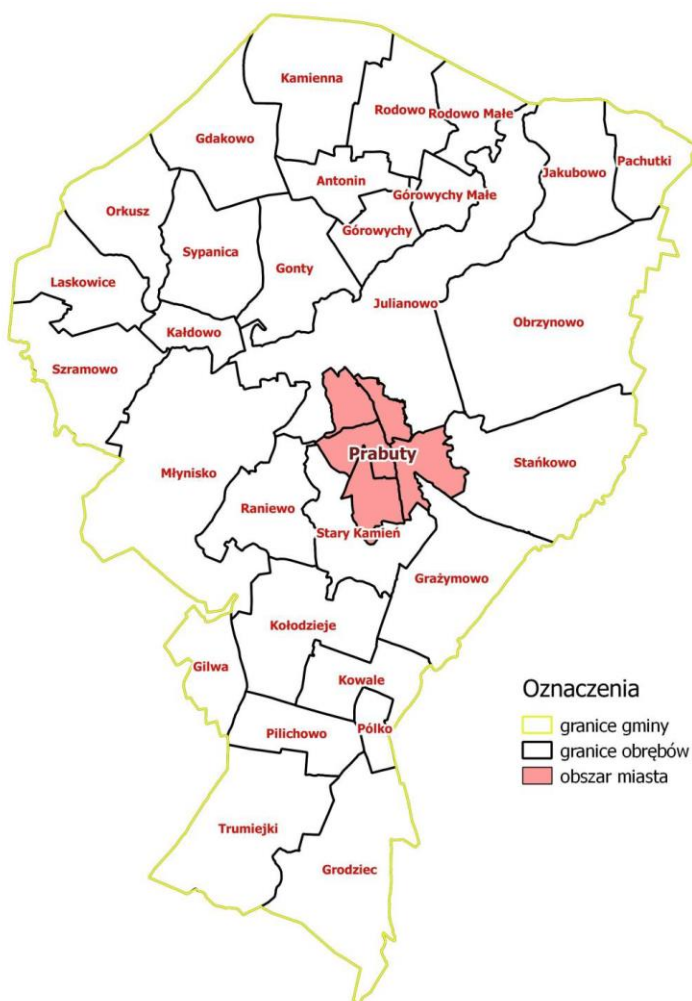
W granicach gminy Prabuty zlokalizowanych jest 32 wsie w 20 sołectwach:

- Antonin (Antonin, Kamienna)
- Gdakowo (Gdakowo)
- Gilwa (Gilwa, Gilwa Mała)
- Gonty (Gonty, Stary Młyn)
- Górowychy (Górowychy, Górowychy Małe)
- Grodziec
- Jakubowo (Jakubowo, Pachutki)
- Julianowo (Julianowo, Gąski)
- Kołodzieje (Kołodzieje, Kowale)
- Laskowice
- Obrzynowo
- Pilichowo
- Pólko
- Raniewo (Raniewo, Kleczewo)
- Rodowo (Rodowo, Rodowo Małe)
- Stańkowo
- Stary Kamień (Stary Kamień, Grażymowo)
- Sypanica (Sypanica, Kałdowo, Orkusz)
- Szramowo
- Trumiejki

Na obszarze gminy krzyżują się trzy drogi wojewódzkie: droga wojewódzka nr 521 (Iława – Kwidzyn), przebiegająca przez gminę ze wschodu na zachód, droga wojewódzka nr 522 (Górki – Trumiejce), przebiegająca przez gminę z północy na południe i droga wojewódzka nr 520 (Prabuty – Kamieniec) w układzie wschód – zachód. Układ drogowy Gminy reprezentuje 3 – stopniową strukturę: drogi wojewódzkie, drogi powiatowe oraz drogi gminne (szczegółowy opis w rozdziale 7.5 drogownictwo i komunikacja). Przez teren gminy Prabuty przebiegają dwie linie kolejowe: linia kolejowa nr 9 (Magistrala E65), łącząca Warszawę z Gdynią oraz linia kolejowa nr 218 (Prabuty – Kwidzyn), na której odbywa się wyłącznie ruch towarowy.

Ryc. 2. Gmina Prabuty na tle województwa pomorskiego i powiatu kwidzyńskiego

Ryc. 3. Miasto i Gmina Prabuty – podział administracyjny

2.3. Władze lokalne

Miasto i Gmina Prabuty jest podstawową jednostką lokalnego samorządu terytorialnego, powołaną do organizacji życia publicznego na swoim terytorium. Wszystkie osoby, które na stałe zamieszkują na obszarze Gminy, z mocy ustawy o samorządzie gminnym, stanowią gminną wspólnotę samorządową, realizującą swoje zbiorowe cele lokalne poprzez udział w referendum oraz poprzez swe organy.

Organem stanowiącym i kontrolnym jest Rada Miejska, a organem wykonawczym jest Burmistrz Miasta i Gminy Prabuty, który kieruje bieżącymi sprawami oraz reprezentuje ją na zewnątrz. Wykonuje on swoje zadania przy pomocy Urzędu Miasta i Gminy i jest zwierzchnikiem wszystkich pracowników Urzędu. W Gminie mogą być tworzone jednostki pomocnicze: sołectwa, dzielnice, osiedla oraz, stosownie do potrzeb lub tradycji, inne jednostki pomocnicze.

Urząd jest jednostką organizacyjną Gminy, przy pomocy której Burmistrz Miasta i Gminy wykonuje zadania wynikające z ustaw szczegółowych.

W skład urzędu wchodzi następujące komórki organizacyjne i stanowiska:

1. Burmistrz Miasta i Gminy
2. Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy
3. Sekretarz Miasta i Gminy
4. Skarbnik Miasta i Gminy
5. Kierownik USC
6. Pełnomocnik Burmistrza ds. Gospodarki Gruntami, Przestrzennej i Komunalnej
7. Pełnomocnik Burmistrza ds. Oświaty, Kultury, Sportu i Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi
8. Pełnomocnik Burmistrza ds. podatków i opłat lokalnych oraz kontaktów z inwestorami
9. Pełnomocnik Burmistrza ds. Ochrony Informacji Niejawnych
10. Administrator Bezpieczeństwa Informacji
11. Zespół ds. Gospodarki, Inwestycji, Zamówień Publicznych i Promocji
12. Zespół ds. Gospodarki Przestrzennej, Gospodarki Gruntami, Rolnictwa i Ochrony Środowiska
13. Zespół ds. Inwestycji, Zamówień Publicznych i Promocji
14. Zespół ds. Budżetu i Księgowości Budżetowej
15. Zespół ds. Budżetu i Księgowości Oświatowej
16. Zespół ds. Podatków i Opłat Lokalnych
17. Zespół ds. Obywatelskich, Zarządzania Kryzysowego, Wojskowych, Ochrony Cywilnej, Przeciwpowodziowych.
18. Zespół ds. Organizacyjnych i Obsługi Informatycznej
19. Zespół ds. Oświaty, Kultury, Sportu i Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi
20. Audytor Wewnętrzny

Do jednostek organizacyjnych Miasta i Gminy Prabuty należą:

1. Szkoła Podstawowa nr 2 im. Obrońców Westerplatte w Prabutach
2. Szkoła Podstawowa w Obrzynowie
3. Szkoła Podstawowa im. Kresowian w Rodowie
4. Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Trumiejkach
5. Przedsiębiorstwo Wodociągów, Kanalizacji i Ciepłownictwa „PEWIK” Sp. z o.o.
6. Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o.
7. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach
8. Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Prabutach
9. Prabuckie Centrum Kultury i Sportu

2.4. Położenie fizyczno - geograficzne

Miasto i Gmina Prabuty położone jest w południowo – wschodniej części województwa pomorskiego, w powiecie kwidzyńskim. Według podziału fizycznogeograficznego Polski J. Kondrackiego, zmodyfikowanego w 2018 r., obszar gminy Prabuty znajduje się w granicach makroregionu 314.9 Pojezierze Iławskie i w granicach dwóch mezoregionów 314.91 Równina Iławska (część północna) i 314.92 Pojezierze Łasińskie (część południowa).

Pojezierze Iławskie graniczy od północy z Żuławami Wiślanymi oraz Równiną Warmińską, od wschodu z Pojezierzem Olsztyńskim, od południa z Pojezierzem Chełmińskim i Pojezierzem Brodnickim, a od zachodu z Doliną Dolnej Wisły. Pojezierze Iławskie cechuje się znaczną ilością jezior, wśród których do największych zaliczane jest Jezioro Dzierzgoń położone na terenie gminy Prabuty.

2.5. Budowa geologiczna

Ze względu na położenie gminy Prabuty w obrębie obszarów pojeziernych, rzeźba terenu wykazuje klasyczne cechy krajobrazu młodoglacjalnego. Obszar gminy Prabuty znajduje się na falistej lub płaskiej wysoczyźnie morenowej (przeważnie na wysokości 95 – 100 m n.p.m.). Rzeźba terenu jest urozmaicona ciągiem moren czołowych o orientacji równoleżnikowej na linii Sypanica – Gonty – Julianowo – Obrzynowo z kulminacją 117 m n.p.m. Na zachód i południowy – wschód od Prabut znajdują się płaskie obszary akumulacji sandrowej. Teren gminy urozmaicają rynny polodowcowe (Jez. Dzierzgoń, Orkusz, Burgale) oraz różnej wielkości zagłębienia wytopiskowe (Jez. Sowica, Liwieniec). System rynien i dolin wód roztopowych wykorzystuje w swoim biegu rzeka Liwa.

Pod względem budowy geologicznej obszar gminy Prabuty położony jest w obrębie antykliny mazursko – białoruskiej, będącej częścią synklinorium brzeżnego. Krystaliczne podłoże zbudowane z gnejsów pokrywają osady: staropaleozoiczny oraz permio – mezozoiczny. Utwory tego ostatniego przykryte są utworami trzeciorzędowymi i czwartorzędowymi, które mają ostateczny wpływ na obecną rzeźbę terenu.

2.6. Warunki glebowe

Obszar gminy Prabuty odznacza się dużym zróżnicowaniem gleb zarówno pod względem typologicznym jak i wartości użytkowej. Na terenie gminy występują następujące typy gleb: gleby brunatne, płowe, bielcowe i gleby organiczne. Według klasyfikacji gruntów ornych na ternie gminy dominują kompleksy: 4 – żytni bardzo dobry – gleby brunatne wykształcone na podłożu gliniastym, zlokalizowane głównie we wschodniej i północnej części gminy, 5 – żytni dobry – gleby brunatne wylugowane i bielcowe, wykształcone na piaskach gliniastych, zlokalizowane głównie w zachodniej części gminy, 6 – żytni słaby – gleby bielcowe oraz brunatne wylugowane i kwaśne, wytworzone na podłożu piaszczystym i piaszczystym słabo gliniastym, południe i południowo – zachodnia część gminy. W obniżeniach terenu i w dolinach rzecznych (dolina Liwy) występują gleby organiczne torfowe i murszowo – torfowe, gleby bagienne, mady oraz gleby mineralne wykształcone na piaskach.

2.7. Warunki wodne

Sieć hydrograficzna gminy Prabuty jest urozmaicona. Pod względem hydrograficznym obszar miasta i gminy Prabuty znajduje się w zdecydowanej części w zlewni Liwy, dopływu Nogatu. Południowa część gminy znajduje się w zlewni rzeki Gardęgi, która stanowi dopływ rzeki Osy.

Osią hydrograficzną gminy jest rzeka Liwa płynąca przez większość swojego biegu ze wschodu na zachód. W rejonie Prabut Liwa płynie z południa na północ (odcinek Stary Kamień – Jez. Dzierzgoń), a następnie z północy na południe (odcinek Jez. Dzierzgoń – Jez. Liwieniec). Całkowita długość rzeki wynosi 111 km, a jej zlewnia ma powierzchnię 934 km². Zlewnia rzeki Liwy charakteryzuje się bardzo dużą jeziornością. Rzeka Liwa w swoim biegu ma gwałtowne i nierównomierne spadki. Należy do rzek drenujących, okresowo prowadzi duże ilości rumoszu skalnego (głównie w okresie wiosennych roztopów). Niezwykle ważnym elementem sieci hydrograficznej gminy Prabuty są kanały i rowy melioracyjne, służące zarówno do nawodnienia i odwodnienia terenu. W gminie Prabuty na 1 km² przypada 1,5 km rowów melioracyjnych.

Na terenie gminy znajduje się 7 jezior o powierzchni powyżej 50 ha.

Największym jeziorem w naszej gminie jest jezioro Dzierzgoń. Jezioro położone jest na północ od Prabut i ma powierzchnię 788 ha. Maksymalna długość zbiornika to 6,5 km, maksymalna szerokość – 1,5 km, maksymalna głębokość 15 m. Jezioro Dzierzgoń spełnia rolę naturalnego zbiornika retencyjnego. Jezioro Dzierzgoń ma bardzo dobrze rozwiniętą linię brzegową, znajdują się na nim 4 wyspy. Przez jezioro przepływa rzeka Liwa.

Kolejnym jeziorem, przez które przepływa rzeka Liwa jest Jezioro Liwieniec, zwane również Jeziorem Zamkowym. Położone jest na zachód od Prabut. Jest to płytki (maksymalna głębokość 2,4 m), zarastający zbiornik o powierzchni 81,2 ha, długość jeziora osiąga 1,25 km, szerokość do 750 m. Jezioro ma dobrze rozwiniętą linię brzegową, brzegi są płaskie, podmokłe, od zachodu zalesione, okolone szuwarami.

Jezioro Sowica (Mętne, Mątne) to płytki akwen (ok. 4,8 m) zlokalizowany na wschód od Prabut. Jest jeziorem morenowym o powierzchni 77,6 ha, długość jeziora 1,5 km, a szerokość 1 km. Ma dobrze rozwiniętą linię brzegową.

Na południe od Prabut w odległości ok. 4 km. położone są Jeziora Grażymowskie (Zachodnie i Wschodnie) połączone krótkim ciekim. Jezioro Grażymowskie Zachodnie (Mateczne) jest jeziorem morenowym. Jest to zbiornik płytki (do 4,2 m), powierzchnia wynosi 74,8 ha, długość jeziora osiąga 1,8 km a szerokość 850 m. Jezioro Grażymowskie Wschodnie jest jeziorem morenowym, płytkim (do 3,8 m) o powierzchni 65,8 ha, długość jeziora osiąga 2,2 km, a szerokość 700 m. Oba Jeziora Grażymowskie mają dobrze rozwiniętą linię brzegową.

Jezioro Orkusz zlokalizowane jest 7 km na zachód od Prabut. Jest to jezioro bezodpływowe, rynnowe, średnio głębokie (do 11,8 m) o powierzchni 72,1 ha, długość 2 km, a szerokość maksymalna 570 m.

Przy granicy z gminą Susz ok. 6 km na wschód od Prabut położone jest jezioro Burgale (Bronowskie). Jezioro zajmuje powierzchnię 79 ha. Jest to zbiornik o głębokości maksymalnej 7,4 m, długości 2,1 km i szerokości do 600 m. Linia brzegowa tego jeziora jest średnio urozmaicona, brzegi są wysokie i od wschodniej strony zalesione.

Tereny podmokłe zajmują około 70 ha powierzchni gminy. Znaczne powierzchnie gminy zajmują oczka wodne, mokradła i tereny zatorfione. Największe powierzchnie terenów podmokłych występują w okolicy jeziora Liwieniec, pomiędzy jeziorami Dzierzgoń i Liwieniec oraz wokół Jezior Grażymowskich.

2.8. Warunki klimatyczne

Obszar gminy charakteryzuje się stosunkowo korzystnym topoklimatem (tzw. klimat lokalny).

Gmina leży na pograniczu nadwiślańskiego i mazurskiego regionu klimatycznego. Klimat gminy jest typowo przejściowym pomiędzy klimatem morskim, a kontynentalnym, z dość dużym wpływem Bałtyku. Charakteryzuje się dużą zmiennością i różnorodnością układów pogody.

Najchłodniejszym miesiącem jest luty, ze średnią temperatury $-3,5^{\circ}\text{C}$, najcieplejszy miesiąc – lipiec ze średnią 17°C . Liczba dni mroźnych (z temperaturą maksymalną poniżej 0°C) waha się od 30 – 50 dni w roku. Przeciętny okres bezprzymrozkowy wynosi około 150 dni, a okres wegetacyjny roślin wynosi od 200 – 210 dni.

Miesiące z największym zachmurzeniem w ciągu doby to styczeń, listopad i grudzień. Najbardziej pogodny jest czerwiec. W ciągu roku występuje średnio 29 dni pogodnych (poniżej wartości zachmurzenia 2 w dziesięciostopniowej skali). Obszar gminy charakteryzuje się deficytem wody. Niedobory wody istotnie determinują warunki produkcji rolniczej.

Na obszarze gminy Prabuty, latem i wiosną najczęściej występują wiatry zachodnie, a jesienią i zimą przeważają wiatry północno – zachodnie i zachodnie. Średnia prędkość wiatru w ciągu roku wynosi 2-3 m/s.

Opady atmosferyczne wahają się w granicach około 500 mm/ rok. Liczba dni z opadami wynosi 160 – 170 dni, w tym z opadami śniegu 30 – 40 dni. Liczba dni z pokrywą śnieżną w ciągu roku wynosi od 60 – 70 dni.

2.9. Walory przyrodnicze

System ekologiczny gminy Prabuty jest dobrze wykształcony. Obszary chronione zajmują znaczna powierzchnię gminy. Przez znaczną część gminy Prabuty prowadzi jedna z odnóg Północnego Korytarza Ekologicznego (KPn), p.n. Lasy Iławskie – Bory Tucholskie, jednego z korytarzy ekologicznych wyznaczonych dla migracji dużych ssaków (wilka, rysia, jelenia i łosia).

Środowisko przyrodnicze terenu gminy Prabuty charakteryzuje się zmienną bioróżnorodnością. Świat roślin i zwierząt jest uwarunkowany różnymi typami środowisk.

Duże znaczenie przyrodnicze i krajobrazowe posiadają zadrzewienia śródpolne i przydrożne. Są miejscem bytowania wielu gatunków zwierząt.

Pod względem faunistycznym obszar miasta i gminy Prabuty jest typowy dla niżu, wzbogacony o gatunki występujące na stokach dolin i wzniesień. Położony jest on w obrębie faunistycznej krainy południowo – bałtyckiej. Najczęściej występujące ssaki to: dzik, łoś, sarna, lis, nietoperz. Rzadziej występują jenoty, piżmaki, bóbr, wydra, borsuk, a sporadycznie wilk i ryś. Wśród ptaków najczęściej występują gęsi, łabędzie, nury, bociany, remizy, wróblowate a także drapieżne jastrzębie, rybołowy, czy orliki. Zimą można spotkać rzepołucha, będącego jedynym przedstawicielem elementu tybetańskiego w awifaunie w Europie. Na ternie gminy występują również liczne gady płazy. Jezioro Liwieniec stanowi ostoję ptaków wodno – błotnych i miejsc lęgowych łabędzie niemego i mowy śmieszki.

Lasy na terenie gminy Prabuty zajmują powierzchnię 4288 ha, co stanowi ok. 21,8% powierzchni gminy. Jest to wartość nieznacznie niższa od średniej dla powiatu kwidzyńskiego, gdzie lasy zajmują ok. 23% powierzchni powiatu i niższa od średniej lesistości województwa, gdzie lasy stanowią 36% obszaru. Lasy na obszarze gminy rozmieszczone są nierównomiernie. Największe ich kompleksy występują na zachód od Prabut oraz na północ od Grażymowa, wzdłuż doliny Liwy.

Głównym gatunkiem drzew występującym w lasach jest sosna, stanowiąca około 70% lasów. Charakter lasom nadaje gromadnie występujący buk. W dolinach rzek występują siedliska niżowych łągów jesionowo – olszowych, a w otoczeniu jeziora Liwieniec występuje siedlisko olsy środkowoeuropejskiej. Na południe od rzeki Liwy, płatowo występuje siedlisko buczyny niżowej. Na

zachód od jeziora Liwieniec znajduje się siedlisko kontynentalnego boru mieszanego sosnowodębowego. W otoczeniu jeziora Dzierzgoń występują izolowane siedliska kserotermicznych muraw stepowych.

Na terenie miasta Prabuty znajdują się dwa parki. Park miejski o powierzchni 2,4 ha, na terenie którego występują cenne drzewostany sosny i świerka, oraz park otaczający Sanatorium, o powierzchni 6,5 ha, z cennymi drzewostanami cisu, dębu i świerku. Ponadto na terenie gminy zachowały się cztery parki podworskie w miejscowościach: Kowale, Orkusz, Raniewo i Stańkowo.

Przydrożne aleje drzew występują wzdłuż wszystkich dróg wojewódzkich (na przeważającym ich odcinku) oraz w mniejszym stopniu wzdłuż dróg powiatowych i gminnych.

Na obszarze gminy Prabuty znajduje się rezerwat przyrody „Jezioro Liwieniec” – utworzony w 1967 roku o powierzchni 82,8 ha w celu ochrony ptactwa wodno – błotnego i miejsc gniazdowania łabędzie niemego i kolonii lęgowych mewy śmieszki oraz obszary chronionego krajobrazu.

Obszar Chronionego Krajobrazu Jeziora Dzierzgoń – o łącznej powierzchni 5630 ha (w tym na terenie gminy 1603 ha). Elementami krajobrazowymi tego obszaru są niecki jezior rynnowych Dzierzgoń i Balewskiego wraz z terenami przyjeziornymi oraz dwa kompleksy leśne.

Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Liwy – o powierzchni 5 397 ha (w tym 1213 ha na terenie gminy Prabuty). Fragment Pojezierza Iławskiego obejmujący dolinę Liwy.

Morawski Obszar Chronionego Krajobrazu – o powierzchni 2909 ha. Fragment Pojezierza Iławskiego o łagodnych wzgórzach morenowych, wokół zespołu tzw. Jezior Morawskich. Są to tereny o dużych wartościach turystyczno – rekreacyjnych.

Na terenie gminy Prabuty ustanowiono również 24 pomniki przyrody w tym świerk pospolity, buk pospolity, lipy drobnolistne, sosny pospolite, dęby szypułkowe, topole i wierzyby.

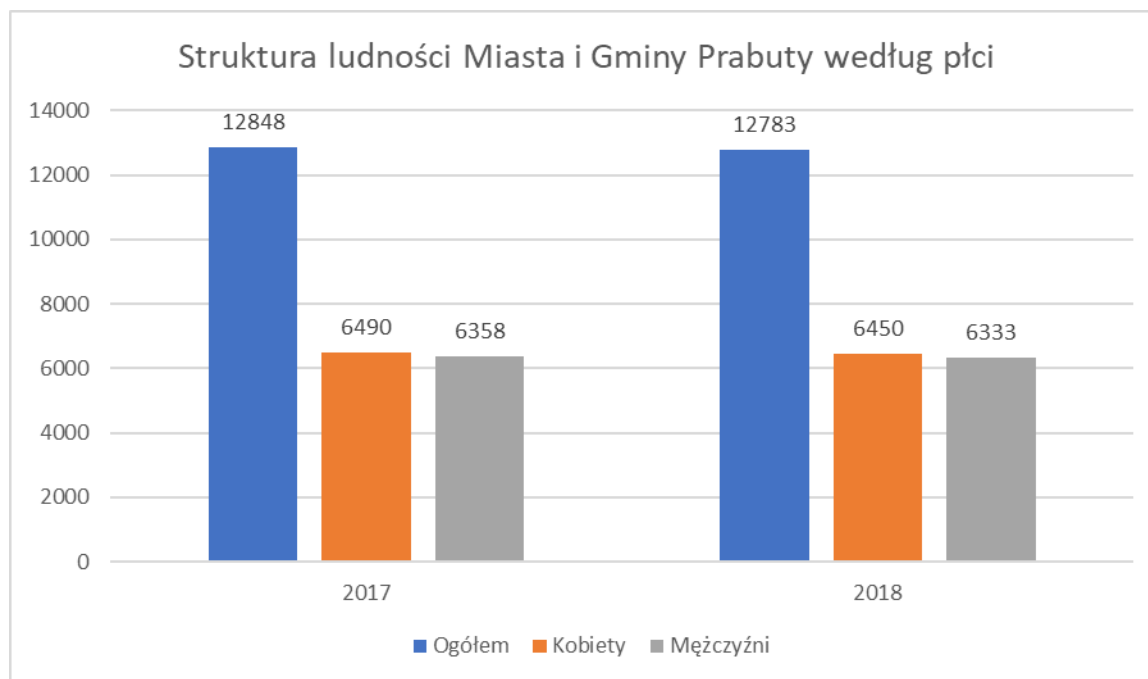
3. DEMOGRAFIA I RYNEK PRACY

3.1. Liczba i struktura ludności

W 2018 roku (dane statystyczne GUS na 30 VI 2018r.) powiat kwidzyński zamieszkiwało 83 363 osób, z porównywalnym udziałem kobiet i mężczyzn. Pod względem ludności Miasto i Gmina Prabuty jest drugą gminą co do wielkości w powiecie kwidzyńskim z udziałem 15,3% ogółu mieszkańców.

Miasto i Gminę Prabuty w 2018 roku zamieszkiwało 12 783 osób. W strukturze mieszkańców dostrzegalna jest niewielka przewaga kobiet (50,46%) nad mężczyznami (49,54%), co jest relacją powszechnie występującej struktury w Polsce.

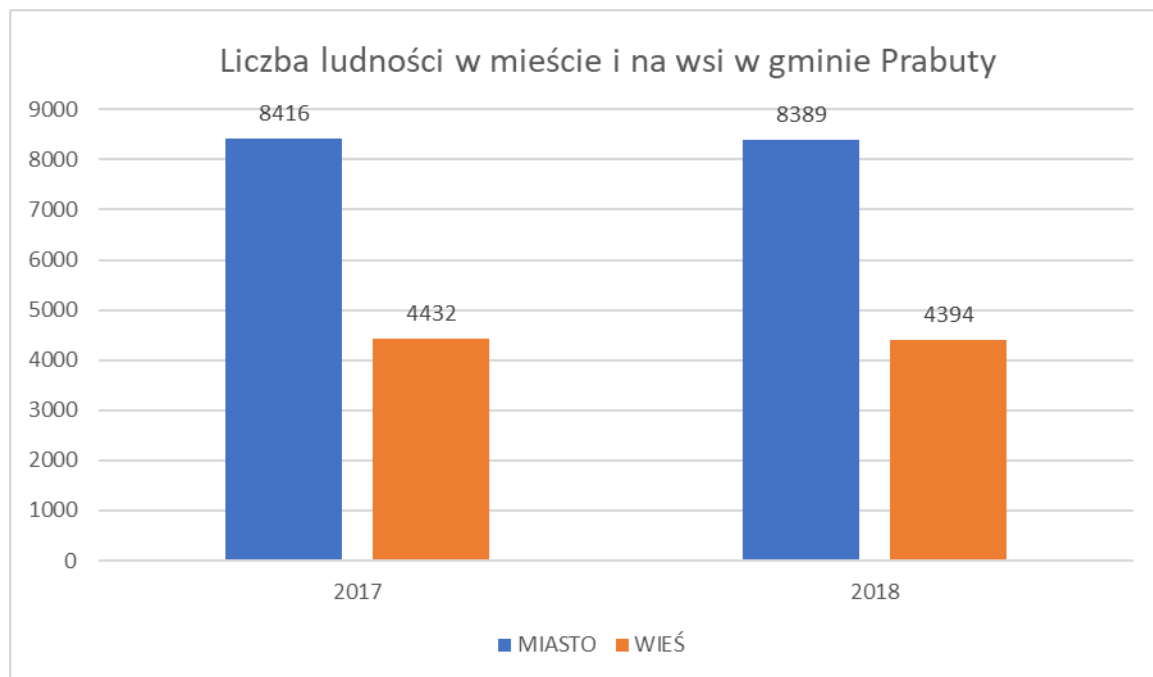
Wielkość populacji Miasta i Gminy Prabuty oraz jej strukturę według płci przedstawiono na poniższym wykresie.

W stosunku o 2017 roku liczba ludności Miasta i Gminy Prabuty nieznacznie spadła. Taki trend spadku liczby ludności obserwowany jest od kilku lat i w kilkuletniej perspektywie trend spadku liczby ludności w Mieście i Gminie Prabuty będzie nadal postępował.

Ponad połowa osób (52% ogółu ludności) w gminie Prabuty zamieszkuje miasto. Zmiany stosunku ludności miejskiej do wiejskiej nie zmieniają się na przestrzeni lat.

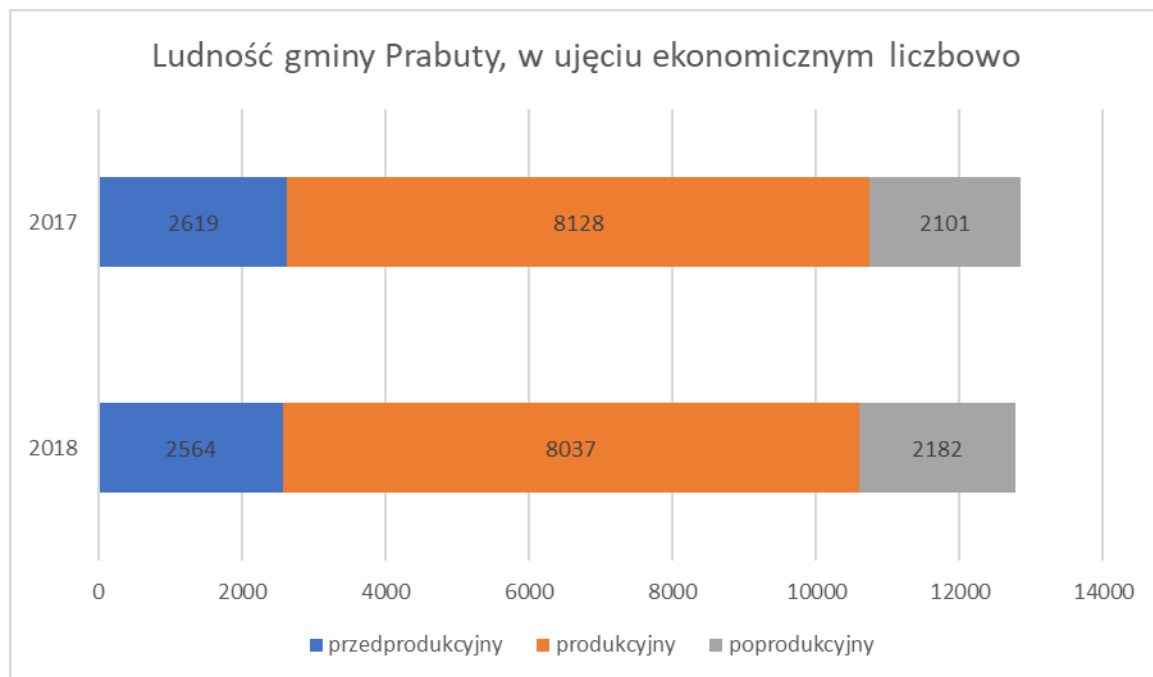
Udział ludności miejskiej i wiejskiej w gminie Prabuty przedstawia poniższy wykres.

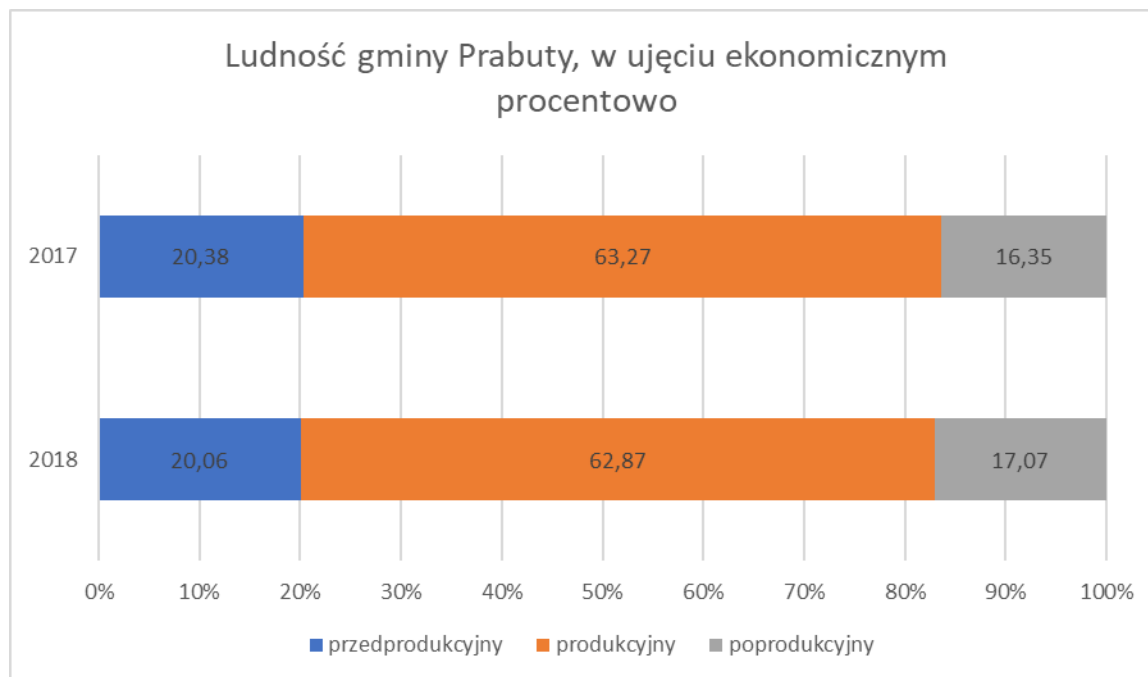

Analizując zmiany w strukturze wiekowej gminy Prabuty rok do roku jedyny przyrost liczby ludności jest zaobserwowany w grupie poprodukcyjnej (pow. 60 lat dla kobiet, pow. 65 lat dla mężczyzn). Ogółem w 2018 roku liczba osób w wieku poprodukcyjnym w gminie wzrosła o 81 w stosunku do 2017 roku. Od kilku lat w gminie Prabuty jest tendencja spadku liczby najmłodszej grupy wiekowej. W stosunku do 2017 roku w grupie od 0-6 lat w 2018 roku spadła liczba ludności o 20 osób, co może świadczyć o mniejszej ilości nowonarodzonych mieszkańców gminy.

Struktura ludności w ujęciu ekonomicznym (liczbowo i procentowo), została przedstawiona na poniższych wykresach.

Z analizy danych wynika, że wskaźnik obciążenia ekonomicznego gminy, tj. liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym będzie w dalszym ciągu się zwiększać. Dla gminy Prabuty wskaźnik ten w 2018 r. wynosił 59,05 gdzie w 2017 roku wskaźnik ten był o prawie punkt niższy i wynosił 58,07.

Na przestrzeni ostatnich dwóch lat można dostrzec spadki w udziale osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz wzrost o 0,72% w udziale osób w wieku poprodukcyjnym co świadczy o starzeniu się społeczeństwa w naszej gminie. Jest to powszechna tendencja panująca w kraju.

Przyrost naturalny w gminie Prabuty utrzymuje stan ujemny. Liczba zgonów odnotowywanych w gminie jest na porównywalnym poziomie co do roku poprzedniego (134 zgony w 2017 oraz 132 zgony w 2018 roku), liczba urodzeń w ostatnich dwóch latach odnotowuje niewielki spadek (114 urodzeń żywych w 2017 roku, 110 urodzeń żywych w 2018 roku).

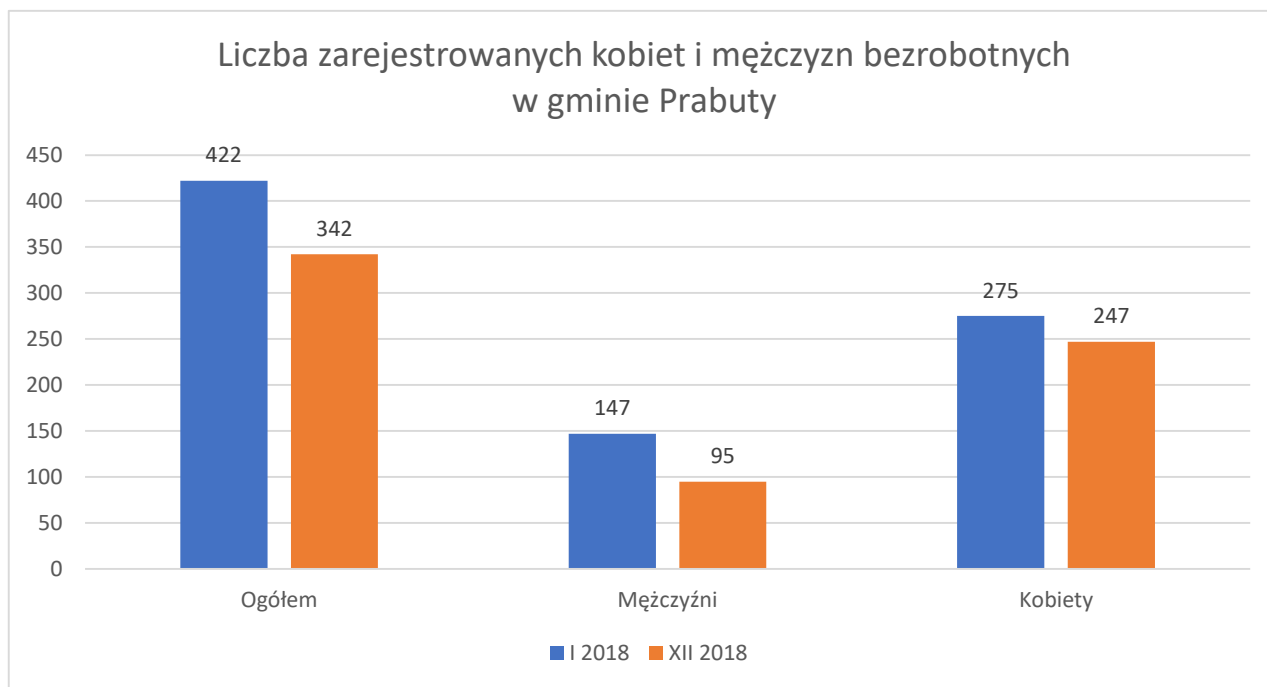
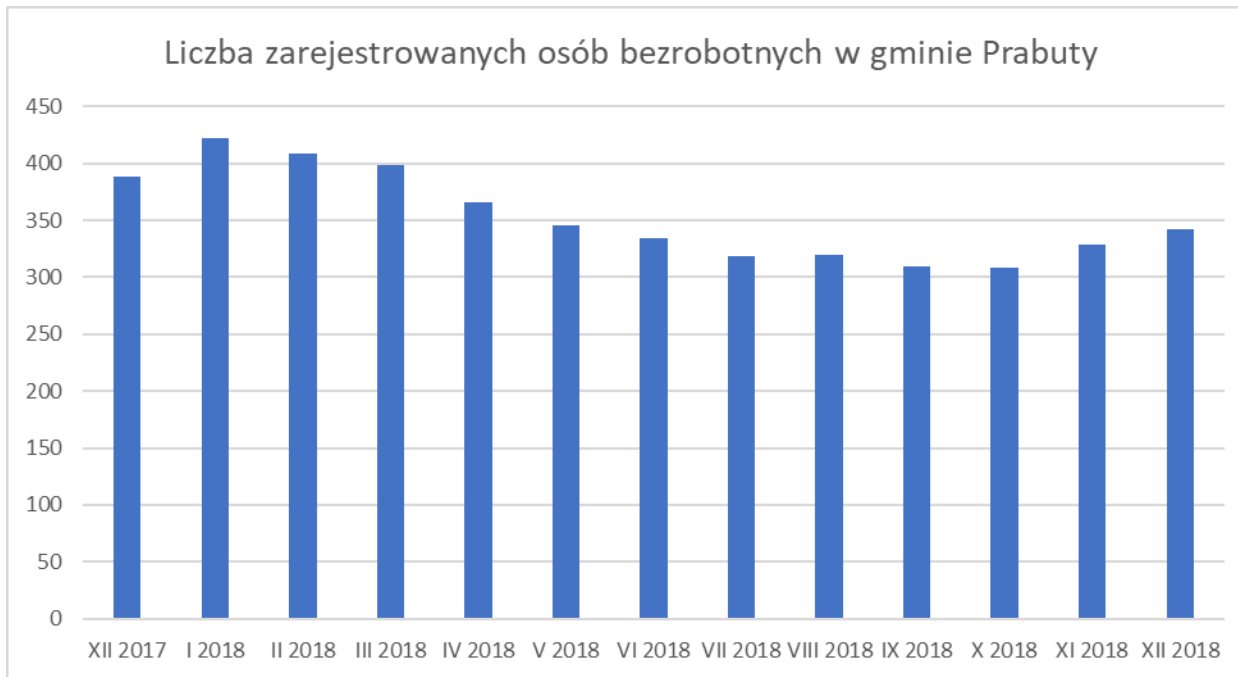
Liczba żywych urodzeń na 1000 mieszkańców w 2018 roku wynosiła 8,60, liczba zgonów na 1000 mieszkańców w 2018 roku wynosiła 10,32 a przyrost naturalny (PN) na 1000 mieszkańców osiągnął wartość -1,71, co oznacza spadek w stosunku do roku 2017 o 0,57.

3.2. Rynek pracy

Sytuacja na rynku pracy w Mieście i Gminie Prabuty stanowi odbicie obecnej sytuacji gospodarczej kraju. Na koniec 2018 roku liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych ogółem w powiecie kwidzyńskim wynosiła 1720 osób w tym z prawem do zasiłku 291, a bez prawa do zasiłku 1429. W Gminie Prabuty na koniec roku 2018 liczba osób bezrobotnych wyniosła 342 osoby, w tym z prawem do zasiłku 71 osób, a bez prawa do zasiłku 271 osób.

Przy analizie danych można zauważyć ogólną tendencję spadku liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy. Bezrobocie wyraźnie zmniejsza się w miesiącach letnich i jesiennych co może być spowodowane korzystaniem osób bezrobotnych z prac sezonowych.

Poniżej wykresy z liczbą zarejestrowanych osób bezrobotnych w gminie ogółem.

Poniższa tabela przedstawia liczbę zarejestrowanych osób bezrobotnych z prawem do zasiłku i bez prawa do zasiłku z podziałem na kobiety i mężczyzn na początek i koniec 2018 roku.

	Ogółem		Mężczyźni		Kobiety	
	I 2018	XII 2018	I 2018	XII 2018	I 2018	XII 2018
Z prawem do zasiłku	67	71	23	27	44	44
Bez prawa do zasiłku	355	271	124	68	231	203

Poniższa tabela przedstawia aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w Mieście i Gminie Prabuty za lata 2017 i 2018.

	2017			2018		
	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
PRACE INTERWENCYJNE	4	0	4	1	0	1
ROBOTY PUBLICZNE	4	9	13	2	4	6
Podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	8	12	20	9	25	34
Inne formy aktywizacji związane z zatrudnieniem	12	8	20	3	3	6
Otrzymanie środków z Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej	8	14	22	5	13	18
ROZPOCZĘCIE SZKOLENIA	1	7	8	0	3	3
ROZPOCZĘCIE STAŻU	35	17	52	30	17	47
OGÓŁEM	72	67	139	50	65	115

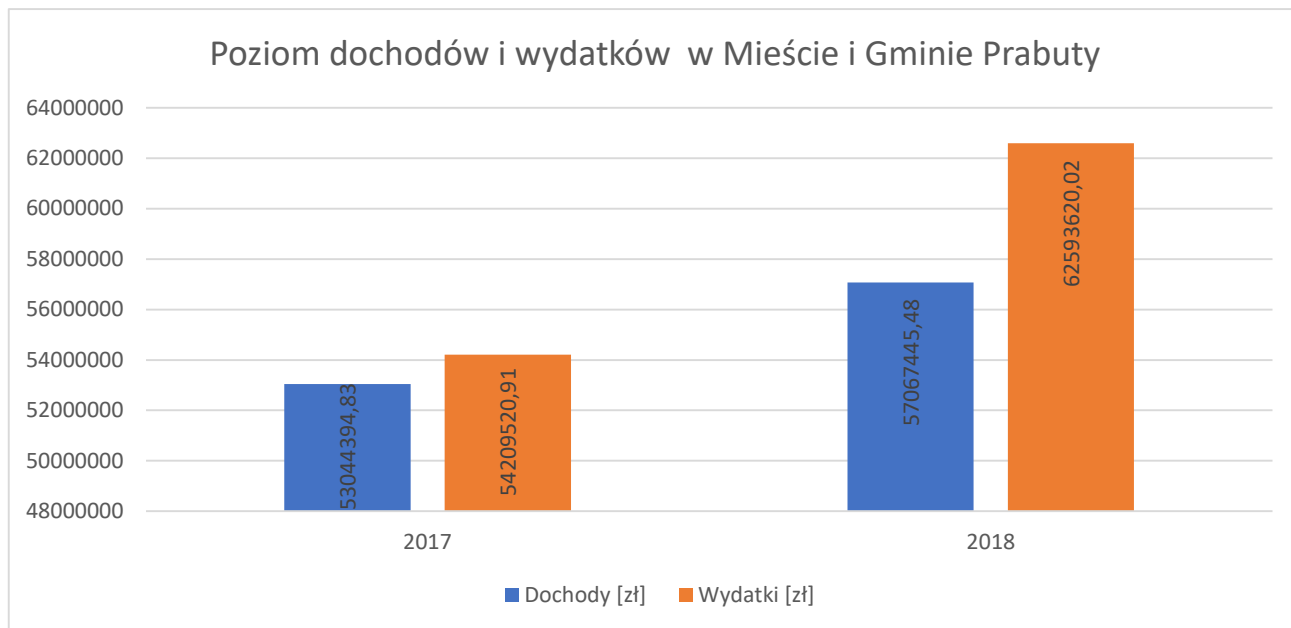
Według danych zawartych w tabeli 24 osoby mniej skorzystało z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu co może być spowodowane z jednej strony mniejszym bezrobociem z drugiej strony natomiast mniejszym zainteresowaniem podjęciem pracy przez osoby długotrwale przebywające na bezrobociu.

Obecnie można zauważyć ogólnokrajową tendencję, w której osoby długotrwale bezrobotne, w coraz mniejszym stopniu korzystają z aktywnego działania przeciw bezrobociu, a coraz chętniej korzystają ze wsparcia pomocy społecznej (co jest omówione w rozdziale pomoc społeczna w niniejszym opracowaniu).

4. BUDŻET GMINY

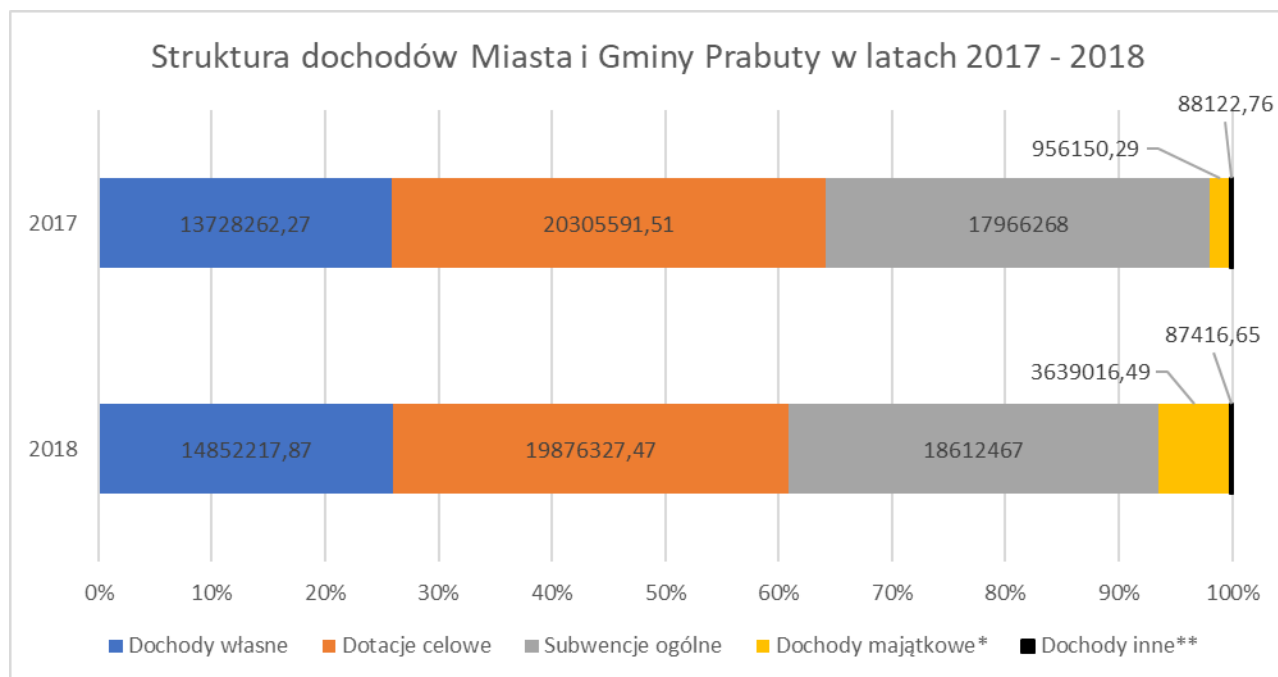
4.1. Stan finansów gminy

Budżet Gminy stanowi bilans jej dochodów i wydatków. Układ wydatków i dochodów w Mieście i Gminie Prabuty na przestrzeni dwóch ostatnich lat przedstawiono na poniższym wykresie.

Na prezentowanym schemacie widać, że zarówno poziom dochodów jak i wydatków w 2018 roku wzrósł w stosunku do 2017 roku. W przypadku dochodów gmina przekroczyła 57 mln zł., a wydatków 62 mln zł. Różnica pomiędzy wydatkami, a dochodami gminy wzrosła o ponad 4,3 mln w stosunku do 2017 roku co spowodowane było zwiększonymi wydatkami inwestycyjnymi (szerzej omówione w akapicie wydatków).

Udział poszczególnych składników struktury dochodów gminy przedstawiono na wykresie.

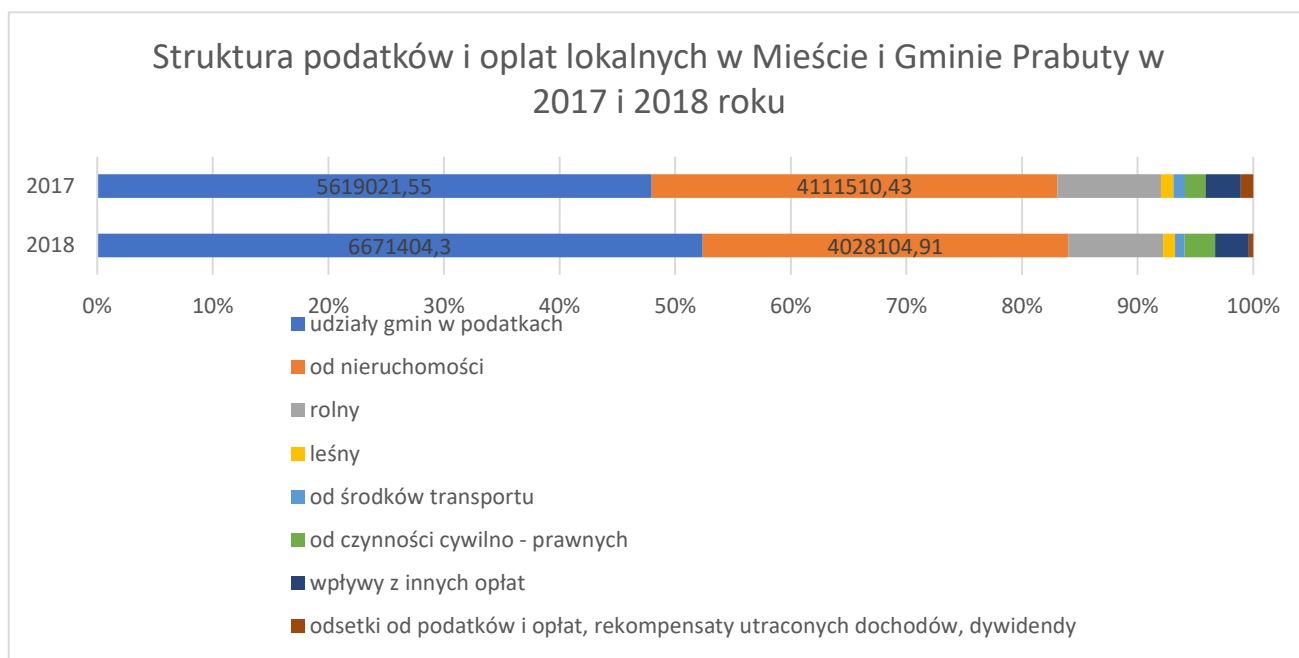
*Dochody majątkowe** - na dochody majątkowe składają się: dochody ze sprzedaży majątku, wpływy z tytułu przekształcenia własności oraz prawa użytkowania wieczystego, dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych, wpłata środków finansowych – niewygasy

*Dochody inne*** - na dochody inne składają się: dochody j.s.t. związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, wpływy ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem wraz z odsetkami, rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach

W całym analizowanym okresie dominującym elementem dochodów były dotacje celowe i subwencje stanowiące łącznie 67,44% w 2018 roku oraz 72,15% w 2017 roku dochodu ogólnego gminy. Wysoki udział środków zewnętrznych (subwencji i dotacji) wśród składowych budżetu nie jest korzystnym zjawiskiem. Jednakże spadek o 5 punktów procentowych udziału środków zewnętrznych świadczy o rosnącym udziale dochodów własnych gminy co wiąże się z większymi możliwościami inwestycyjnymi samorządu i zapewnia większą stabilność finansową jednostki. W 2018 roku proporcjonalny udział środków zewnętrznych w stosunku do własnych zmienił się na korzyść tych drugich, co jest zdecydowanie pozytywną tendencją.

Udział podatków i opłat lokalnych w budżecie Miasta i Gminy Prabuty ma znaczący wpływ w wielkości dochodów własnych gminy. Zgodnie z ustawą o podatkach i opłatach lokalnych, składają się na nie głównie podatki i opłaty: od nieruchomości, środków transportowych, leśny, rolny, czynności cywilno – prawnych oraz udziału gmin w podatkach.

Poniżej struktura podatków i opłat lokalnych.

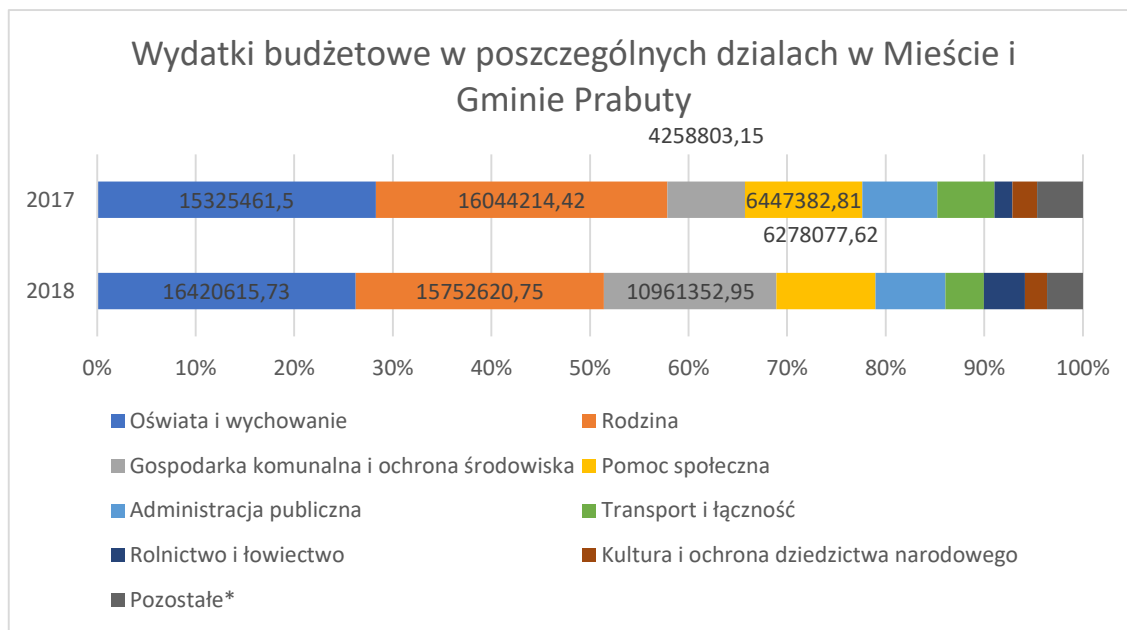

Największy odsetek w strukturze podatków i opłat lokalnych w Mieście i Gminie Prabuty ma udział gminy w podatkach (podatek dochodowy), stanowi on 52% w ogólnej ilości podatków i w stosunku do roku 2017 wzrósł, drugim co do wielkości dochodu to podatek od nieruchomości z 32% udziału w strukturze podatków oraz podatek rolny z niespełna 10% udziałem w strukturze podatków w Mieście i Gminie Prabuty. Rosnący udział podatków i opłat lokalnych w strukturze dochodów Gminy jest oczekiwaną tendencją zmian. Jego wzmacniająca się pozycja przekłada się na większą niezależność i

stabilność finansową Gminy oraz przyczynia się do pozytywnego zjawiska, jakim jest pluralizm źródeł dochodów jednostki.

W 2018 roku poziom wydatków uległ wzrostowi w stosunku do wydatków w 2017 roku. Największy wpływ na taki kształt finansów samorządowych miały nakłady na oświatę i wychowanie, gospodarkę komunalną i ochronę środowiska, rodzinę oraz pomoc społeczną.

Głównym powodem wzrostu wydatków w Gminie Prabuty były wydatki inwestycyjne (m.in. modernizacja oczyszczalni ścieków w Prabutach oraz budowa wodociągu i kanalizacji na odcinku Stańkowo – ul. Rypińska w Prabutach). Szerzej omówione wydatki inwestycyjne w Mieście i Gminie Prabuty są poniżej wykresu.

Objaśnienia:

Pozostałe* - gospodarka mieszkaniowa, bezpieczeństwo publiczne, ochrona zdrowia, edukacyjna opieka wychowawcza, kultura fizyczna i sport, turystyka i inne.

Jak wynika z danych przedstawionych na powyższym wykresie największy udział w strukturze wydatków stanowią: oświata i wychowanie – 26,3%; rodzina 25,2%; gospodarka komunalna – 17,5%; pomoc społeczna – 10%; administracja – 7,1%; rolnictwo i łowiectwo – 4,2%; transport i łączność – 3,9%; kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – 2,2%; oraz pozostałe (ochrona zdrowia, gospodarka mieszkaniowa, edukacyjna opieka wychowawcza, bezpieczeństwo publiczne, działalność usługowa, obsługa długu publicznego, urzędy naczelnych organów władzy, kultura fizyczna i sport) – 4,4%.

Wydatki inwestycyjne poniesione w wysokości 11 795 326,09 zł dotyczyły:

- budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami Prabuty-Stańkowo - 1.682.421,39 zł
- przebudowa odcinka drogi gminnej w miejscowości Jakubowo - 99.652,90 zł,
- budowa chodników w miejscowości Grodziec - 109.792,37 zł,
- przebudowa podwórek – wspólne inwestycje ze wspólnotami - 60.887,34 zł,
- budowa parkingu ul. Wojska Polskiego - 44.489,10 zł,
- budowa kanalizacji deszczowej ul. Daszyńskiego - 7.380,00 zł,
- budowa kanalizacji deszczowej ul. Działkowa – Czarnieckiego - 5.412,00 zł,
- budowa parkingu ul. Jagiełły - 123.283,00 zł,
- odwodnienie ul. Działkowej - 154.573,17 zł,

Raport o stanie Miasta i Gminy Prabuty

- odwodnienie drogi w Obrzynowie - 113.805,67 zł,
- przebudowa drogi Obrzynowo – Jakubowo - 1.500,00 zł,
- przebudowa podwórka ul. Wojska Polskiego - 386.228,00 zł,
- przebudowa drogi w Gontach - 280.000,00 zł,
- przebudowa podwórka ul. Górna (dokumentacja) - 8.671,50 zł,
- przebudowa ul. Lipowa (dokumentacja) – 7.100,00 zł,
- Projekt "Liwą w nieznane" - 113,90 zł,
- budowa budynku mieszkalnego - 5.000,00 zł,
- budowa remizy OSP Prabuty - 8.659,20 zł,
- dotacja dla OSP Kołodzieje (budowa garażu) - 20.000,00 zł,
- zakup gruntu (grunt, opłata akt notarialny) - 26.248,60 zł,
- zakup nieruchomości - 250.000,00 zł,
- modernizacja biblioteki (dokumentacja) – 23.000,00 zł,
- zakup programu - 24.765,51 zł,
- modernizacja kaplicy cmentarnej - 221.250,32 zł,
- przebudowa dachu UMIG - 2.000,00 zł,
- przebudowa dachu SP Obrzynowo - 37.900,00 zł,
- wykonanie instalacji elektrycznej w SP 2 - 462.488,00 zł,
- wykonanie izolacji fundamentów w sali gimnastycznej - 28.976,00 zł,
- przebudowa kanalizacji w SP Nr 2 - 49.931,52 zł,
- zakup programu Legalis - 5.599,99 zł,
- zakup projektora - 4.255,80 zł,
- zakup samochodu dla OSP Trumiejki - 14.000,00 zł,
- zakup agregatu prądotwórczego - 11.000,00 zł,
- zakup serwera sieciowego - 16.900,20 zł,
- zakup piły spalinowej - 2.970,00 zł,
- zakup agregatu prądotwórczego OSP Sypanica - 29.993,55 zł,
- przebudowa, rozbudowa oczyszczalni ścieków - 7.042.420,97 zł,
- dotacja przydomowe oczyszczalnie ścieków - 35.500,00 zł,
- dotacja azbest - 8.729,58 zł,
- budowa wiat śmietnikowych - 110.231,38 zł,
- budowa oświetlenia ul. Pusta, Kasztanowa - 4.305,00 zł,
- dotacje na wymianę źródeł ciepła na ekologiczne - 103.786,17 zł,
- przebudowa posadzki w świetlicy wiejskiej w Sypanicy - 51.422,78 zł,
- budowa miejsca rekreacyjnego ul. Krańcowa, Kasztanowa - 38.079,80 zł,
- przebudowa instalacji gazowej, grzewczej w świetlicach wiejskich - 51.101,38 zł,
- budowa skoczni w dal - 19.500,00 zł.

Wydatki bieżące, które wynoszą **50.798.293,93 zł** składają się z następujących pozycji :

- wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi,
- zasilanie rachunków MGOPS, Biblioteki, PCKiS w Prabutach, placówek oświatowych
- obsługa długu publicznego (spłata odsetek od zaciągniętych kredytów, emisji obligacji),
- pozostałe wydatki (np. oświetlenie ulic, oczyszczanie miasta, utrzymanie jednostek OSP, rady wiejskiej, utrzymanie budynku UMIG itp.)

Łączne zadłużenie Miasta i Gminy Prabuty stanowi kwotę **15.091.558,53 zł** w tym: wyemitowane obligacje w wysokości **15.000.000,- zł** , pożyczka z WFOŚ w wysokości **28.800,00 zł** oraz leasing – zakup samochodu służbowego **62.758,53 zł**.

Zadłużenie budżetu Miasta i Gminy w Prabutach na dzień 31 grudnia 2018 roku stanowi **26,4 %** w stosunku do wykonanych dochodów za 2018 rok .

Raport o stanie Miasta i Gminy Prabuty

Z budżetu Miasta i Gminy Prabuty zostały udzielone dotacje na ogólną kwotę **4.002.142,97 zł**:

- **1.161.098,29 zł** (plan 1.310.000 zł) na działalność PCKiS Prabuty
- **211.219,55 zł** (plan 227.000 zł) na działalność Miejsko – Gminnej Biblioteki Publicznej w Prabutach
- **110.000,00 zł** (plan 110.000zł) na działalność Klubu Sportowego „Pogoń” w Prabutach
- **10.000,00 zł** (plan 10.000 zł) na działalność dla Prabuckiego Stowarzyszenia Kresowiaków
- **6.000,00 zł** (plan 6 000 zł) na działalność Stowarzyszenia Rodowo
- **4.000,00 zł** (plan 4 000 zł) na działalność Lokalnej Fundacji Filantropijnej „Projekt”
- **2.000,00 zł** (plan 2 000 zł) na działalność Fundacji „MIODNE ŻYCIE”
- **6.000,00 zł** (plan 6 000 zł) na działalność Stowarzyszenia „Wojtas” w Prabutach
- **4.000,00 zł** (plan 4 000 zł) na działalność dla Młodzieżowego Towarzystwa Sportowego
- **6 000,00 zł** (plan 6 000 zł) na działalność Kwidzińskiego Klubu Lekkoatletycznego „RODŁO”
- **2.193.464,14 zł** (plan 2.194.666,- zł) na działalność niepublicznych przedszkoli w Prabutach
 - * Przedszkole „Miś Uszatek” 1.032.975,- zł
 - * Przedszkole „Bratek” 1.160.489,14 zł
- **21.145,24 zł** zwrot kosztów dotacji do przedszkoli z innych gmin
- **20.000,00 zł** dotacja dla OSP Kołodzieje
- **16.000,00 zł** dotacja dla OSP Kołodzieje
- **9.200,00 zł** dotacja OSP Trumiejki
- **3.800,00 zł** dotacja OSP Obrzynowo
- **6.100,00 zł** dotacja OSP Sypanica
- **31.000,00 zł** dotacja OSP Prabuty
- **3.400,00 zł** dotacja dla OSP Jakubowo
- **29.700,00 zł** dotacja parafia Prabuty
- **35.500,00 zł** dotacja przydomowe oczyszczalnie ścieków
- **103.786,17 zł** dotacje na wymianę źródeł ciepła na ekologiczne
- **8.729,58 zł** dotacja azbest

W ramach pomocy finansowej przekazano z budżetu kwotę **12.595,00 zł** :

- **12.595,00 zł** – Starostwo Powiatowe w Kwidzynie,

W 2018 roku pozyskano w ramach zawartych umów, porozumień środki finansowe w wysokości **2.500.895,87 zł** w tym :

- **2.428.619,70 zł** - środki finansowe otrzymane jako dofinansowanie projektu „ Rozbudowa , przebudowa i remont Oczyszczalni ścieków w Prabutach „ RPO 2014-2020,
 - **32.490,00** – środki finansowe z Urzędu Marszałkowskiego na modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Jakubowie ,
- 39.786,17 zł** – środki finansowe z WFOŚiGW - czyste miasto

4.2. Realizacja budżetu obywatelskiego

W 2018 roku realizowane były projekty z ogłoszonego w 2017 roku konkursu w ramach Prabuckiego Budżetu Obywatelskiego. Do realizacji zostały zakwalifikowane wszystkie zgłoszone projekty, które łącznie nie przekroczyły kwoty 100 000 zł.

LISTA PROJEKTÓW ZAKWALIFIKOWANYCH DO REALIZACJI W RAMACH PBO NA ROK 2018			
Lp	Nazwa projektu	Zrealizowany/ w trakcie realizacji	Koszt projektu
1.	Wymarzone książki dla naszych dzieci – zakup książek do biblioteki Szkoły Podstawowej nr 2 w Prabutach	Zrealizowany	10.000 zł
2.	Dirt Park Prabuty – Tor Rowerowy	W trakcie realizacji	50.000 zł
3.	Obelisk z tablicą pamiątkową przy Szpitalu Specjalistycznym w Prabutach	Zrealizowany	8.000 zł
4.	Rewitalizacja mauzoleum w parku	Zrealizowany	30.000 zł
ŁĄCZNY KOSZT ZAKWALIFIKOWANYCH PROJEKTÓW:			98.000 zł

W 2018 roku został zmodyfikowany regulamin zgłaszania projektów w ramach Prabuckiego Budżetu Obywatelskiego na rok 2019. Zgłoszone projekty nie mogły przekroczyć kwoty 25.000 zł. Cały budżet PBO na 2019 rok pozostał na tym samym poziomie czyli 100.000 zł.

Do konkursu zostało zgłoszonych 16 projektów, z czego 4 zostały skierowanych do realizacji w 2019 roku.

LISTA ZGŁOSZONYCH PROJEKTÓW W PRABUCKIM BUDŻECIE OBYWATELSKIM NA ROK 2019			
Lp.	Nazwa projektu/miejsce	Liczba głosów/ Realizacja w 2019 roku	Koszt realizacji projektu [zł]
1.	Babskie saunowanie/ <i>Miejska Hala Sportowa w Prabutach</i>	0/ NIE	3.000
2.	Zadbaj o swoje otoczenie/ <i>stadion w Sanatorium</i>	83/ NIE	25.000
3.	Tablice upamiętniające obiekty związane z historią miasta Prabuty/ ul. Daszyńskiego, Warszawska, Polna, Kwidzyńska	0/ NIE	8.000
4.	System zraszania na ratunek boiskom/stadion miejski ul. Jagiełły	206/TAK	25.000
5.	Domki w parku – budki lęgowe dla ptaków/Park Miejski	0/NIE	990
6.	Zagospodarowanie terenu parku przy ul. Parkowej	78/NIE	25.000
7.	Remont przejścia Bramy Miejskiej/ul. Kwidzyńska	12/NIE	25.000
8.	Ring Bokserski/ Byłe warsztaty szkolne(PCKiS)	24/NIE	25.000
9.	Rozwój infrastruktury wypoczynkowej w Parku Miejskim	184/TAK	25.000
10.	Podniesienie atrakcyjności edukacyjno- wypoczynkowej jeziora Sowica	87/NIE	25.000
11.	Studnia ratunkiem dla boisk/Stadion Miejski ul. Jagiełły	0/NIE	25.000
12.	Renowacja Figurki Matki Boskiej/ul. Warszawska	122/TAK	25.000
13.	Zakup Kamery Termowizyjnej//OSP Prabuty	277/TAK	25.000
14.	Doświetlenie łącznika przy ul. Ogrodowej i Łąkowej	2/NIE	12.000
15.	Wyposażenie biblioteki szkolnej w sprzęt komputerowy/SP nr 2 w Prabutach	22/NIE	15.000
16.	Aplikacja mobilna – Prabuty w telefonie	0/NIE	25.000

Do realizacji zostały zakwalifikowane 4 projekty o łącznej wartości 100.000 zł. Realizacja projektów przewidziana jest na 2019 rok.

5. GRUNTY GMINY I MIENIE KOMUNALNE

Przeznaczenie i użytkowanie terenu jest w znacznym stopniu wyznacznikiem zarówno obecnego jak i przyszłego rozwoju gminy. Aktualne zagospodarowanie jednocześnie determinuje przeznaczenie poszczególnych części gminy na różne funkcje.

Poniżej przedstawiona jest tabelarycznie struktura użytkowania gruntów na terenie Gminy Prabuty w 2018 roku.

STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW NA TERENIE GMINY PRABUTY W 2018 ROKU		
Użytki gruntowe	Powierzchnia [ha]	% udział w ogólnej powierzchni gruntów
Grunty rolne/ użytki rolne	12564	63,73
Nieużytki	447	2,27
Grunty leśne	4383	22,23
Grunty zabudowane i zurbanizowane w tym:	850	4,31
Tereny mieszkaniowe	130	0,66
Tereny przemysłowe	10	0,05
Tereny rekreacyjno - wypoczynkowe	32	3,76
Tereny komunikacyjne	600	3,04
Inne tereny zabudowane i zurbanizowane	78	0,59
Grunty pod wodami	1463	7,42
Tereny różne	6	0,03

Powierzchnia gminy Prabuty wynosi 19 713 ha. Rozkład gruntów na terenie gminy determinuje główne funkcje gminy jako rolniczej przestrzeni produkcyjnej. W strukturze użytkowania gruntów zdecydowanie przeważają użytki rolne, które łącznie zajmują 12564 ha czyli niespełna 64% powierzchni gminy. Grunty leśne zajmują powierzchnię 4383 ha co stanowi 22% ogólnej powierzchni gminy. Gmina Prabuty charakteryzuje się niskim udziałem gruntów zabudowanych i zurbanizowanych, łącznie te tereny zajmują 4,3% powierzchni gminy. W centralnej części gminy położone jest miasto Prabuty, sieć osadnicza w granicach obszaru wiejskiego gminy jest rozproszona.

Mienie komunalne w Mieście i Gminie Prabuty

- Grunty

W roku 2017 powierzchnia gruntów komunalnych na terenie miasta i gminy wynosiła 703ha.

W roku 2018 gruntów w mieście i gminie sprzedano 2,7ha, zaś nabyto 0,3ha.

Sumując na dzień 31.12.2018r. powierzchnia gruntów komunalnych na terenie miasta i gminy wynosiła 701ha.

- Drogi

W obrębie miasta zajmują pow. 16,6851 ha, co odpowiada długości łącznej 17,1 km.

Na obszarze wiejskim zajmują pow. 260,1890 ha, co odpowiada długości łącznej 265,5 km.

Łączna wartość dróg wynosi 45.153211 zł.

- Kanalizacja

Kanalizacja deszczowa, w skład której wchodzi 250 szt. studzienek i 16145 m.b. przewodów rurowych w mieście i w gminie, oszacowana jest na wartość 1.583.954 zł.. Oczyszczalnia ścieków – 5.469.764,00 zł.. Wodociągi i kanalizacja sanitarna – 15.326.938 zł.

- Oświetlenie

Długość okablowania sieci oświetlenia ulicznego wynosi 50 km, z czego w granicach miasta 43 km i w obszarze wiejskim 7 km. Łączna liczba punktów oświetlenia to 1062: w granicach miasta 777 i gminy 285.

Łączna wartość oświetlenia ulicznego wynosi 14.090.858 zł.

- Obiekty ogólnodostępne oddane w trwały zarząd, dzierżawę lub użyczenie jednostkom organizacyjnym: Prabuckiemu Centrum Kultury i Sportu* oraz Ochotniczym Strażom Pożarnym**

a) na obszarze Gminy zajmują pow. 6,4042 ha, na które składają się:

- plaża miejska nad jez. Dzierżgoń w Julianowie oraz plaża nad jez. Sowica w Stańkowie*
- miejsce do kąpieli nad jez. Dzierżgoń w Rodowie Małym*
- Szkoła Podstawowa im. Kresowian w Rodowie 14
- Szkoła Podstawowa Obrzynowie 37
- Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Trumiejkach 42 z oddziałem przedszkolnym w Kołodziejach
- remizy w Jakubowie, Obrzynowie, Kołodziejach, Szramowie, Laskowicach, Trumiejkach, Sypanicy**,

b) w Mieście – 13,4723 ha, w tym:

- Stadiony rekreacyjno-sportowe przy ul. Grunwaldzka-Polna oraz przy ul. Kuracyjna - Sanatoryjna*
- Niepubliczne Przedszkola „Bratek II” przy ul. Mickiewicza 3 oraz „Miś Uszatek” przy ul. Kopernika 2
- Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Obrońców Westerplatte przy ul. Obrońców Westerplatte 11 / Grunwaldzkiej 6
- boisko wielofunkcyjne „Orlik” oraz „dirtpark” przy ul. Sportowej
- strzelnica LOK przy ul. Wojska Polskiego
- park przy ul. Parkowej*
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna przy ul. Łąkowej 42
- skatepark z boiskiem siatkówki (b. kort) przy ul. Legionów*
- Prabuckie Centrum Kultury i Sportu przy ul. Łąkowej 22
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przy ul. Łąkowej 24
- stadion piłkarski MKS „Pogoń” Prabuty przy ul. Jagiełły 34*
- place zabaw przy ul. B.Prusa, Łąkowej, Wojska Polskiego, Chodkiewicza, Kopernika, Mickiewicza, Obrońców Westerplatte*
- Kościółek Polski (Izba Pamiątek) przy ul. Zamkowej 8*
- zabytkowe wodociągi miejskie pod Rynkiem*
- ruiny zamku biskupów pomezzańskich przy ul. Mazurskiej*

Łączna wartość w/w obiektów wynosi 17.151.272 zł.

- Zakład Gospodarki Mieszkaniowej

W administracji Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Prabutach znajdują się budynki komunalne (gminne):

- a) mieszkalne o łącznej pow. 5.882,86 m²
- b) garaże o łącznej pow. 1.492,62 m²
- c) pomieszczenia gospodarcze o łącznej pow. 3.252,66 m²
- d) lokale użytkowe o łącznej pow. 3658,69 m²
- e) lokale mieszkalne gminne we wspólnotach o łącznej pow. 13.449,49 m²

Ogółem zasób komunalny liczył 27.736,32 m².

Wartość szacunkowa budynków gminnych wynosi 2.000.000,00 zł.

- Nieruchomości Przedsiębiorstwa Wodociągów, Kanalizacji i Ciepłownictwa „PEWIK” Sp. z o.o. w Prabutach

Wartość mienia wynosi łączną kwotę 13.659.618,41 zł., wg wykazu poszczególnych grup środków trwałych:

- a) grunty, w tym wodociągi – 791,- zł., kanalizacja/oczyszczalnia – 82.646,18zł., ciepłownictwo – 207.811,40zł. czyli razem 291.248,58zł.,
- b) budynki, w tym wodociągi – 729.753,56zł., kanalizacja/oczyszczalnia – 370.785,67zł., ciepłownictwo 526.740,47zł. czyli razem 1.627.279,70zł.
- c) budowle, w tym wodociągi – 4.904.598,56zł., kanalizacja/oczyszczalnia – 4.862.283,93zł., ciepłownictwo – 1.974.207,64zł. czyli razem 11.741.090,13zł.

- Nadzór właścicielski Miasta i Gminy bezpośrednio obejmuje:

- siedzibę Urzędu w Prabutach przy ul. Kwidzyńskiej 2
 - obiekt Ochotniczej Straży Pożarnej w Prabutach,
 - Brama Kwidzyńska przy ul. Kwidzyńskiej 1 z wyłączeniem wystawy im. Wernera Zebrowskiego*,
 - Świątlice Wiejskie w Trumiejkach, Grodźcu, Sypanicy, Górowychach, Obrzynowie, Gilwie, Kołodziejach, Szramowie, Jakubowie, Gontach, Kleczewie, Laskowicach
- oraz

- mosty i wiadukty oraz przepusty i przyczółki.

- Sprzedaże lokali i budynków mieszkalnych i użytkowych.

W roku 2018 na terenie miasta i gminy sprzedano 8 lokali mieszkalnych.

- Uzyskane dochody:

- sprzedaży mienia komunalnego – 937.396,51 zł
- opłat z wieczystego użytkowania i trwałych zarządów- 58.379,22 zł
- przekształcenia i wykupy prawa użytkowania wieczystego w prawo własności – 32.691,62 zł
- czynszów dzierżawnych – 64.028,52 zł
- administracji cmentarzy komunalnych – 137.802,62 zł.

- Udziały

- Bank Spółdzielczy w Prabutach - 4.500 zł
- Towarzystwo Budownictwa Społecznego spółka z o.o. w Kwidzynie – 1.336.700 zł
- Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Prabutach – 50.000 zł.
- Zakład Gospodarki Odpadami w Gilwie Małej – 2.269.500 zł.
- Przedsiębiorstwo Wodociągów, Kanalizacji i Ciepłownictwa „PEWIK” Sp. z o.o. w Prabutach – 6.225.000 zł.

6. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Zagospodarowanie i użytkowanie terenu Miasta i Gminy Prabuty jest zróżnicowane, a sieć osadnicza jest rozproszona. W centralnej części gminy położone jest miasto Prabuty, które pełni rolę wielofunkcyjnego ośrodka usługowo – administracyjnego oraz centrum aktywności społeczno – gospodarczej w gminie. Na obszarze gminy przeważają użytki rolne. Na terenie gminy znajduje się osiem jezior, które zlokalizowane są głównie w jej centralnej części, a na zachód od jeziora Liwieniec znajdują się duże kompleksy leśne. Wspomniane warunki przyrodnicze powodują, że podstawową działalność gospodarczą na terenie gminy stanowi produkcja rolna.

Działalność gospodarczą na terenie Miasta i Gminy Prabuty na koniec 2018 roku prowadziło ponad 1000 podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON, w tym na terenie samego miasta ponad 800. Zdecydowana większość podmiotów działała w sektorze prywatnym. W tym sektorze funkcjonowało ponad 90% wszystkich podmiotów.

W granicach obszaru gminy Prabuty dominują małe i średnie przedsiębiorstwa. Do największych przedsiębiorstw działających na terenie Miasta i Gminy Prabuty można zaliczyć:

- Remontowa Hydroster Systems Sp. z o.o. Zakład Produkcyjny w Prabutach
- Orbit One
- WH Tehnologies Sp. z o.o.
- BGW Sp. z o.o.
- Unimech Sp. z o.o.
- Zakład produkcyjno – handlowy „ARO”
- Zakład Usług Wielobranżowych Krzysztof Strzelczyk
- Spółdzielnia Usług Wielobranżowych DROBUD w Gdakowie
- Przedsiębiorstwo Wodociągów, Kanalizacji i Ciepłownictwa „PEWiK” Sp. z o.o.
- Szpital Specjalistyczny w Prabutach Sp. z o.o.

7. JAKOŚĆ I WARUNKI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW – STAN PODSTAWOWEJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

7.1. Wodociągi i kanalizacja

Zarządcą sieci wodociągowej i kanalizacyjnej jest Przedsiębiorstwo Wodociągów, Kanalizacji i Ciepłownictwa „PEWIK” Sp. z o.o.

Gmina Prabuty jest zwodociągowana w 95,6%, odpowiednio na obszarze miasta 99,9% i na obszarze wiejskim 87,3%. Czynna sieć wodociągowa ma długość około 190 km, a liczba przyłączy w 2018 roku była równa 2055.

Mieszkańcy gminy Prabuty zaopatrywani są w wodę pitną z czterech ujęć wody, które znajdują się w Prabutach (3 studnie), Grażymowie (1 studnia), Pałatykach (1 studnia) i w Sypanicy (4 studnie).

Stacja uzdatniania wody w Prabutach zlokalizowana jest przy ul. Kwidzyńskiej. Woda ujmowana z utworów czwartorzędowych poprzez trzy studnie głębinowe (ok. 80 m. głębokości) jest poddana procesowi uzdatniania – na filtrach wypełnionych złożem kwarcowym i złożem katalitycznym. Proces uzdatniania opiera się na naturalnych procesach bez dozowania środków chemicznych. Po filtracji woda trafia do zbiornika retencyjnego wody czystej, a następnie pompowana jest do sieci wodociągowej. Poza stacją uzdatniania wody w Prabutach na terenie gminy działają SUW Sypanica, SUW Grażymowo, SUW Stańkowo.

Urządzenia całej infrastruktury wodociągowej znajdują się w dobrym stanie, wymagają jedynie niezbędnego utrzymania, bieżących remontów i napraw. Rozbudowa sieci wodociągowej na terenie gminy była sukcesywnie realizowana dzięki staraniom władz gminy w tym zakresie, a możliwości ujęć wody pozwalają na zaopatrzenie w wodę praktycznie wszystkich chętnych.

Na terenie gminy Prabuty, w ramach gospodarki wodno – ściekowej, skanalizowane zostało miasto Prabuty oraz miejscowości: Stańkowo, Raniewo, Kleczewo i Grodziec. Ogółem z sieci kanalizacyjnej korzysta 60,2% mieszkańców gminy. Gospodarka wodno – ściekowa w części rozproszonej zabudowy gminy rozwiązywana jest poprzez oczyszczalnie przydomowe i szamba. Łącznie na terenie gminy znajdują się 542 zbiorniki bezodpływowe, 150 oczyszczalni przydomowych i 1 stacja zlewna. Na terenie gminy Prabuty funkcjonują dwie oczyszczalnie ścieków. Do oczyszczalni ścieków przy ul. Warmińskiej w Prabutach dostarczane są ścieki z terenu objętego systemem kanalizacji, w ramach aglomeracji Prabuty oraz terenów pozbawionych kanalizacji, za pomocą wozów asenizacyjnych. Miejscowość Grodziec posiada odrębny system kanalizacji zakończony oczyszczalnią ścieków.

7.2. Gospodarka odpadami stałymi

Zagospodarowanie wszystkich odpadów komunalnych zebranych z terenu miasta i gminy Prabuty zapewnia RIPOK Gilwa Mała – Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o., Gilwa Mała 8. W regionie wschodnim województwa pomorskiego nie zostały wyznaczone instalacje zastępcze do obsługi regionu, gdyż moce przerobowe ZUO w Gilwie Małej są wystarczające do przyjęcia i przetworzenia wytwarzanych na terenie tego regionu zmieszanych odpadów komunalnych, selektywnie zebranych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych i innych bioodpadów.

Dla terenu miasta i gminy Prabuty obowiązuje regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Prabuty. Zgodnie z regulaminem właściciele nieruchomości zobowiązani są do prowadzenia selektywnego zbierania, a odbierający do selektywnego odbierania odpadów.

Na terenie gminy Prabuty, przy ul. Koszarowej 1 w Prabutach, działa Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych PSZOK, obsługujący mieszkańców całej gminy. Do PSZOK mieszkańcy mogą bezpłatnie oddawać selektywnie zebrane odpady komunalne takie jak: papier, szkło, tworzywa sztuczne, metal, opakowania wielomateriałowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, opakowania po chemikaliach, przeterminowane leki, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady

biodegradowalne, zużyte baterie i akumulatory, zużyte świetlówki, popiół, gruz, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony.

UDZIAŁ ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWORZONYCH NA TERENIE MIASTA I GMINY PRABUTY			
Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych w 2017 r. [kg]	Masa odebranych odpadów komunalnych w 2018 r. [kg]	Różnica pomiędzy 2017 a 2018 [%]
Opakowania z papieru i tektury	79 485	76 615	-3,61
Opakowania z tworzyw sztucznych	128 991	118 103	-8,44
Zmieszane odpady opakowaniowe	65 260	172 740	+264,7
Opakowania ze szkła	133 730	145 680	+8,94
Odpady z betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	4 860	24 000	+393,83
Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów + tynki, tapety i okleiny	16 560	84 540	+201,93
Odpady wielkogabarytowe	96 390	127 650	+32,43
Gruz ceglany i odpady ceramiczne	34 140	5 380	-84,24
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	2 148 222	2 291 350	+6,66
Odpady ulegające biodegradacji	93 070	89 840	-3,47
Zużyte opony	15 900	12 620	-20,63
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	9 880	13 640	+38,06
Popioły i żużle paleniskowe	280 800	253 200	-9,83
Inne	47 895	43 352	-9,49
RAZEM	3 148 443	3 458 810	+9,86

POZIOM RECYKLINGU I PRZYGOTOWANIA DO PONOWNEGO UŻYCIA W MIEŚCIE I GMINIE PRABUTY [%]					
	2017		2018		Różnica
	wymagany	osiągnięty	wymagany	osiągnięty	
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło, opakowania wielomateriałowe	20	26,3	30	38	+ 11,7
Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	45	62,4	50	78	+ 15,6
Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji	45	0	40	25	+ 25

7.3. Energetyka, gazyfikacja i ciepłownictwo

Przez północno – wschodnią część obszaru gminy Prabuty przebiega linia napowietrzna wysokiego napięcia 11kV relacji od GPZ Mikołajki Pomorskie do GPZ Susz.

Dostawa energii elektrycznej na obszarze miasta i gminy Prabuty jest realizowana z istniejących, zlokalizowanych na terenie gmin sąsiednich, stacji elektroenergetycznych 110kV/15kV: GPZ Mikołajki Pomorskie oraz GPZ Susz liniami średniego napięcia 15kV i dalej poprzez stacje transformatorowe 15kV/0,4kV oraz linie niskiego napięcia 0,4kV.

Linie średniego napięcia 15kV na terenie miasta i gminy zasilają łącznie 139 stacji transformatorowych 15kV/0,4kV, z których zasilana jest sieć elektroenergetyczna niskiego napięcia.

Stan techniczny linii elektroenergetycznych wysokiego, średniego i niskiego napięcia na terenie miasta i gminy Prabuty oceniany jest jako dobry.

Długość linii elektroenergetycznych na terenie miasta i gminy Prabuty

Linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia	napowietrzne	3 km
Linie elektroenergetyczne średniego napięcia	napowietrzne	162 km
	kablowe	13 km
Linie elektroenergetyczne niskiego napięcia	napowietrzne	165 km
	kablowe	48 km

Ponadto na terenie gminy Prabuty na rzece Liwa funkcjonują 2 elektrownie wodne MEW o mocach 55kW (Młynisko) oraz 45kW (Nowy Młyn).

Sieć gazowa na terenie gminy Prabuty ma długość 36083 m i znajduje się jedynie na terenie miasta Prabuty, korzysta z niej 72,2% mieszkańców miasta, co daje 47,8% ogółu mieszkańców gminy. Wobec braku dostępu do gazu przewodowego, mieszkańcy obszaru wiejskiego gminy korzystają z gazu propan – butan, dystrybuowanego w butlach.

Zaspokajanie potrzeb cieplnych odbiorców na terenie miasta i gminy Prabuty odbywa się w oparciu o:

- miejski system ciepłowniczy eksploatowany przez Przedsiębiorstwo Wodociągów, Kanalizacji i Ciepłownictwa „PEWIK” Sp. z o.o. w Prabutach, obsługujący budynki użyteczności publicznej, placówki handlowe i usługowe oraz wielorodzinne budynki mieszkalne (osiedla Jagiełły, Ogrodowa, Stare Miasto).

- lokalny system ciepłowniczy eksploatowany przez ECO Malbork Sp. z o.o., obsługujący Szpital Specjalistyczny w Prabutach i obiekty mieszkalne zlokalizowane przy ul. Kuracyjnej i Sanatoryjnej.

- kotłownie przemysłowe

- lokalne kotłownie gazowe, olejowe lub węglowe

- indywidualne źródła i urządzenia grzewcze na paliwa stałe, ciekłe lub gazowe oraz elektryczne urządzenia grzewcze.

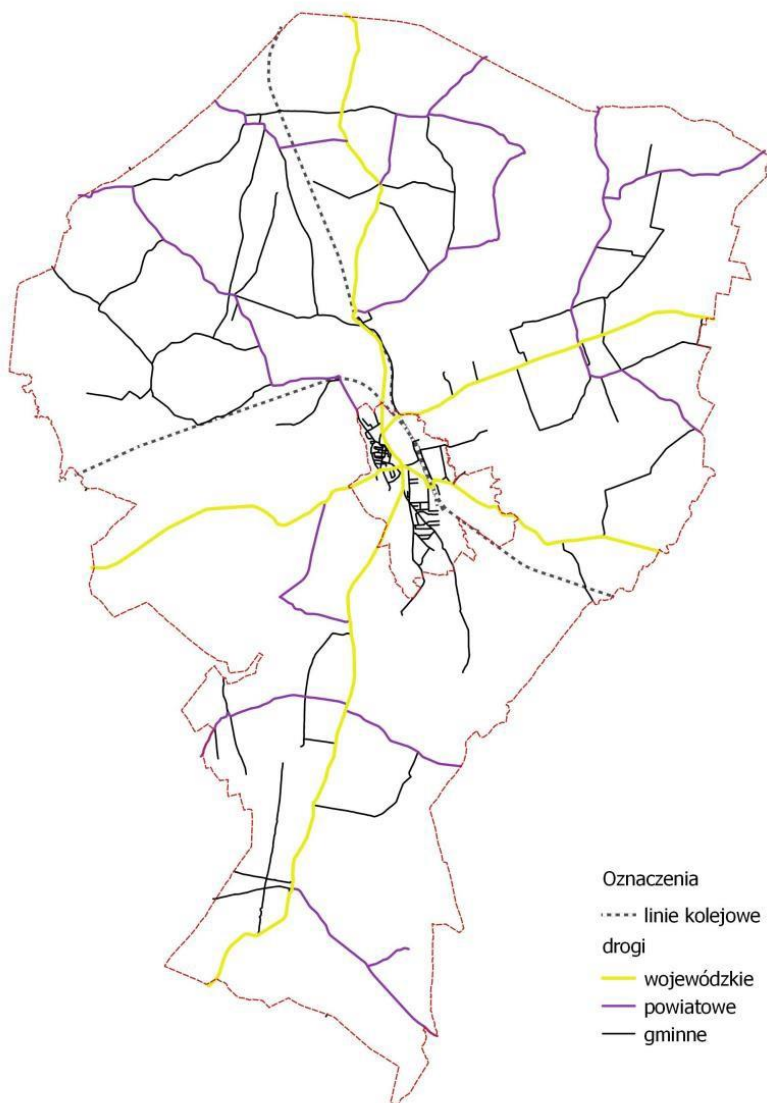
7.4. Drogownictwo i komunikacja

Przez obszar gminy i miasta Prabuty nie prowadzą żadne drogi krajowe. Na obszarze gminy krzyżują się trzy drogi wojewódzkie: droga wojewódzka nr 521 (Kwidzyn- Prabuty – Iława) przecinająca gminę z zachodu na wschód, na której skupia się główne natężenie ruchu drogowego w gminie, droga wojewódzka nr 522 (Górki – Prabuty – Trumieje – Sobiewola) przecinająca gminę z północy na południe i droga wojewódzka nr 520 (Prabuty – Kamieniec) w układzie zachód – wschód. Drogi te stanowią główną oś układu drogowego gminy i tej części powiatu kwidzyńskiego. Generują one zarówno ruch lokalny jak i tranzytowy. Łączna długość dróg wojewódzkich na terenie gminy Prabuty wynosi 42 km. Odcinki dróg wojewódzkich nr 520 Prabuty – Granica Województwa oraz nr 522 Prabuty – Pilichowo o łącznej długości ok. 15 km. jest w złym stanie technicznym. Uzupełnieniem podstawowej sieci drogowej są drogi powiatowe (52,5 km) i gminne (122,6 km). Drogi powiatowe na terenie gminy Prabuty tworzą podstawowy układ sieci drogowej, gdyż łączą one większe miejscowości na terenie gminy z drogami wojewódzkimi i siedzibą gminy. Są to drogi o nawierzchni bitumicznej oraz gruntowe. Stan techniczny dróg i obiektów mostowych jest zróżnicowany, od zadowalającego do stanu złego, wymagającego wykonania robót remontowych, zabiegów konserwacyjno – remontowych i modernizacyjnych.

Drogi powiatowe na terenie gminy:

- nr 3206G Prabuty – Orkusz – (Trzciano)
- nr 3223G Kołodzieje – Pólko – (Babięty)
- nr 3211G Obrzynowo – (Bronowo)
- nr 3145G (Obrzynowo – Jakubowo – Pachutki)
- nr 3147G Antonin – Rodowo – (Stążki)
- nr 3215G Rodowo – Górowychy – Popówko
- nr 3114G Trumiejki – Grodziec – (Pławty)
- nr 3143G Kamienna – Gdakowo – (Wilczewo)
- nr 3146G Jakubowo – (Dworek)
- nr 3221G Grodziec – (Jawty)
- nr 3218G Raniewo – Kleczewo – Stary Kamień

Do dróg gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym nie zaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służącym miejscowym potrzebom z wyłączeniem dróg wewnętrznych. Drogi gminne (122,6 km) w przeważającej części posiadają nawierzchnię gruntową (87,7 km), drogi o nawierzchni twardej mają łącznie długość 34,9 km.

Ryc. 5. Układ komunikacyjny Gminy Prabuty

Wykaz dróg gminnych na terenie miasta Prabuty

Lp.	Nazwa ulicy	Długość (km)
1.	Akacyjowa	0,267
2.	Barczewskiego	0,108
3.	B. Prusa	0,220
4.	Brzozowa	0,370
5.	Chodkiewicza	1,230
6.	Chopina	0,264
7.	Cisowa	0,353
8.	Czarnieckiego	0,123
9.	Daszyńskiego	0,453
10.	Dąbrowskiego	0,375
11.	Długa	0,294
12.	Działkowa	0,317
13.	gen. Sikorskiego	0,115
14.	Górna	0,267
15.	Jagotty	0,215
16.	kard. Wyszyńskiego	0,308
17.	Kasztanowa	0,458
18.	Kiepury	0,300
19.	Kolejowa	0,331
20.	Kopernika	0,123
21.	Koszarowa	0,693
22.	Krańcowa	0,255
23.	Kraszewskiego	0,371
24.	Krótką	0,057
25.	Kuracyjna	2,285
26.	Kwiatowa	0,091
27.	Kwidzyńska	0,298
28.	Lawendowa	0,481
29.	Legionów	0,265
30.	Lipowa	0,391
31.	Łąkowa	0,492
32.	Łucka	0,165
33.	mjr. Sucharskiego	0,148
34.	Mazurska	0,325
35.	Mickiewicza	0,155
36.	Miętowa	0,240
37.	Miła	0,277
38.	Nagietkowa	0,088
39.	Niepodległości	0,165
40.	Obrońców Westerplatte	0,675
41.	Ogrodowa	0,168
42.	Ojca Klimuszki	0,790
43.	Okrężna	0,288
44.	Orzeszkowej	0,075
45.	Parkowa	0,205
46.	Patryry	0,335

Raport o stanie Miasta i Gminy Prabuty

Lp.	Nazwa ulicy	Długość [km]
47.	Piaskowa	0,345
48.	Plac Kościuszki	0,095
49.	Podgórna	0,333
50.	Polna	0,402
51.	Przemysłowa	0,840
52.	Pusta	0,667
53.	Reja	0,045
54.	Reymonta	0,123
55.	Rolnicza	0,272
56.	Rozmarynowa	0,088
57.	Rumiankowa	0,456
58.	Rynek	0,110
59.	Sanatoryjna	1,306
60.	Spokojna	0,341
61.	Sportowa	0,381
62.	Szkolna	0,070
63.	Tymiankowa	0,275
64.	Wałowa	0,201
65.	Warmińska	0,260
66.	Warszawska	0,308
67.	Wąska	0,063
68.	W. Pola	0,056
69.	Wiśniowa	0,100
70.	Wojska Polskiego	1,987
71.	Wołyńska	0,140
72.	Zamkowa	0,376
73.	Zielna	0,533
74.	Żeromskiego	0,665
RAZEM		27,107

Wykaz dróg gminnych na terenie Gminy Prabuty

Lp.	Opis przebiegu drogi	Nr drogi	Długość (km)
1.	Antonin: droga woj. 522 – Górowychy droga pow. 3215G	248037G	2,230
2.	Antonin: droga woj. 522 – Osada na kolonii droga gm. Nr 248039G	248038G	2,640
3.	Antonin: droga woj. Nr 522 – wybudowania	248046G	1,320
4.	Gdakowo: droga pow. 3143G – Gonty droga gm. 248036G	248035G	4,300
5.	Gdakowo: droga pow. 3143G – Kamienna droga woj. 522	248045G	1,035
6.	Gdakowo: droga pow. 3206G – Orkusz droga pow. 3143G	248032G	3,075
7.	Gdakowo: droga pow. 3143G – Sypanica droga pow. 3206G	248033G	3,570
8.	Gilwa: droga pow. 3223G - Zagaje	248020G	2,275
9.	Gilwa: droga pow. 3223G – wybudowania (kier. południe)	248021G	0,930
10.	Gilwa: droga pow. 3223G – wybudowania (kier. północ)	248022G	1,100
11.	Jakubowo: droga pow. 3145G – Obrzynowo droga pow. 3145G	248002G	4,070
12.	Jakubowo kolonia droga pow. 3145G – droga gminna 248002G	248003G	1,120
13.	Jakubowo kolonia droga pow. 3145G – wybudowania na kolonii	248001G	0,695
14.	Julianowo: droga pow. 3206G - Szramowo	248025G	3,575
15.	Julianowo: droga pow. 3206G – wybudowania	248024G	1,355

16.	Julianowo: droga pow. 3215G – wybudowania	248041G	0,580
17.	Julianowo: droga woj. 520 - wybudowania	248044G	0,800
18.	Julianowo - Halinowo	248010G	1,075
19.	Julianowo kolonia: droga woj. 520 – wybudowania (kier. wschód)	248008G	0,440
20.	Julianowo kolonia: droga woj. 520 – wybudowania (kier. zachód)	248009G	0,500
21.	Julianowo: droga woj. 521 – Julianowo kolonia	248011G	0,475
22.	Kamienna: droga woj. 522 – Rodowo droga pow. 3143G	248040G	1,190
23.	Kołodzieje: droga gminna 248018G – droga woj. 522	248019G	0,665
24.	Kołodzieje: droga pow. 3223G – droga gm. 248047G – droga gm. 248017G – droga woj. 522	248018G	3,065
25.	Kołodzieje: droga woj. 522 – droga pow. 3223G	248023G	2,180
26.	Laskowice: droga gm. 248027G – Sypanica droga pow. 3206G	248030G	1,545
27.	Laskowice – granica gminy (kier. Laskowicki trakt)	248028G	1,280
28.	Laskowice - Orkusz	248029G	2,690
29.	Obrzynowo: droga pow. 3211G – Stańkowo droga woj. 521	248012G	3,390
30.	Obrzynowo: droga woj. 520 – granica gminy	248048G	2,170
31.	Obrzynowo: droga woj. 520 – droga gm. 248002G	248049G	0,590
32.	Obrzynowo: droga woj. 522 - wybudowania	248042G	0,985
33.	Obrzynowo kolonia: droga pow. 3211G – droga woj. 520 (na granicy gminy)	248005G	2,430
34.	Obrzynowo kolonia: droga pow. 3145G – droga woj. 520 (str. południowa)	248007G	3,140
35.	Obrzynowo kolonia: droga pow. 3145G – droga woj. 520 (str. północna)	248006G	1,900
36.	Obrzynowo kolonia: droga woj. 520 – droga pow. 3211G	248004G	1,585
37.	Obrzynowo (we wsi): droga woj. 520 – droga pow. 3211G	248050G	0,810
38.	Granica gminy – droga gm. 248018G – Trumiejki droga woj. 522	248017G	1,615
39.	Pilichowo droga gm. 248018G – droga woj. 522 – Pólko droga pow. 3223G	248016G	2,870
40.	Prabuty droga pow. 3314G - Grażymowo	248014G	2,070
41.	Prabuty ul Kuracyjna – Stary Kamień	248015G	1,150
42.	Rodowo droga pow. 3143G – Górowychy Małe – droga pow. 3215G	248039G	3,085
43.	Stańkowo droga woj. 521 - Pałatyki	248013G	2,500
44.	Sypanica: droga gm. 248033G - wybudowania	248043G	1,675
45.	Sypanica: droga gm. 3206G - Gonty	248036G	2,700
46.	Sypanica: droga pow. 3206G – droga gm. 248030G	248031G	2,025
47.	Sypanica kolonia: droga pow. 3206 - wybudowania	248034G	1,140
48.	Szramowo - Laskowice	248027G	3,600
49.	Szramowo – wybudowania	248026G	1,330
50.	Trumiejki: droga woj. 522 – granica gminy (kier. Międzyzlesie)	248047G	0,920
51.	Droga 521 – Gilwa Mała (ZUO)		2,000
RAZEM			95,455

Przez teren gminy Prabuty przebiegają dwie linie kolejowe: nr 9 i nr 218. Linia kolejowa nr 9 (Magistrala E65) łącząca Warszawę z Gdynią, ze stacją w Prabutach i przystankiem osobowym w Gdakowie, jest obecnie zmodernizowana. Jest to linia o bardzo dużym znaczeniu gospodarczym (główna magistrala kolejowa północ – południe kraju). Linia kolejowa nr 218 Prabuty – Kwidzyn, na której obecnie odbywa się wyłącznie ruch pociągów towarowych.

7.5. Telekomunikacja

Gmina Prabuty znajduje się w zasięgu wszystkich działających na terenie Polski operatorów telefonii komórkowej. Modernizacji i rozbudowy wymaga infrastruktura internetowa, zwłaszcza na terenach wiejskich.

7.6. Usługi dla ludności

Sieć usług podstawowych w gminie jest wystarczająca. Do podstawowych usług należą placówki pocztowe, apteki, placówki bankowe i bankomaty, stacje PKP, stacje benzynowe, świetlice, boiska sportowe, sale gimnastyczne, baza noclegowa, restauracje.

Zestawienie placówek obsługi ludności przedstawiono poniżej.

RODZAJ OBIEKTU	LICZBA	LOKALIZACJA
Placówki pocztowe	2	Prabuty ul. Warszawska, ul. Sanatoryjna
Paczkomaty	1	Prabuty, ul. Legionów
Banki	3	Prabuty, ul. Kwidzyńska, ul. Rynek, ul. B. Prusa
Agencje Bankowe	2	Prabuty, ul. Rynek, ul. Daszyńskiego
Bankomaty	6	Prabuty, ul. Rynek, ul. Kraszewskiego, ul. B. Prusa, ul. Kwidzyńska, ul. Jagiełły, ul. Łąkowa
Apteki	3	Prabuty, ul. Łąkowa x2, ul. Malborska
Stacje benzynowe	3	Prabuty, ul. Jagiełły, ul. Malborka, ul. Kwidzyńska
Stacje PKP	2	Stacja Prabuty, przystanek osobowy Gdakowo
Świetlice	13	Gilwa, Gonty, Górowychy, Grodziec, Jakubowo, Kleczewo, Kołodzieje, Laskowice, Obrzynowo, Rodowo, Sypanica, Szramowo, Trumiejki
Sale gimnastyczne	5	Prabuty, ul. Obrońców Westerplatte, Grunwaldzka, Szkolna, Rodowo, Trumiejki
Boiska sportowe	14	Prabuty, ul. Jagiełły, ul. Kuracyjna, ul. Polna, Gdakowo, Gonty, Kołodzieje, Laskowice, Obrzynowo, Rodowo, Stańkowo, Stary Kamień, Sypanica, Szramowo, Trumiejki
Baza noclegowa	12	Prabuty, ul. Łąkowa, ul. Malborska, ul. Rypińska, Górowychy, Laskowice x2, Sypanica, Kołodzieje x3, Rodowo Małe x2,
Restauracje	4	Prabuty, ul. Malborska, ul. Daszyńskiego, ul. Legionów, ul. Warszawska
Łądownisko sportowo - rekreacyjne	1	Stary Kamień

8.POMOC SPOŁECZNA I BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW GMINY

8.1. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna jest ważnym zadaniem własnym Gminy, zaliczanym do obszaru przeciwdziałania i zapobiegania degradacji życia społecznego. Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach jest jednostką, powołaną do realizacji zadań pomocy społecznej w gminie Prabuty.

Siedziba M-GOPS Prabuty znajduje się w Prabutach, przy ul. Łąkowej 24.

Według stanu na 31.12.2018 w M-GOPS Prabuty zatrudnionych było 48 osób, w tym

Kierownik – (1 osoba), Główny księgowy – (1 osoba), Księgowe – (3 osoby), Kadry – (1 osoba), Świadczenia rodzinne, świadczenia wychowawcze (500+), „dobry start” (300+) – (5 osób), Fundusz alimentacyjny, karta dużej rodziny – (2 osoby), Pracownicy socjalni – (8 osób), Asystenci rodziny – (2 osoby), Dodatki mieszkaniowe, dodatki energetyczne – (3 osoby), Inspektor ds. interwencji kryzysowej – (1 osoba), Inspektorzy ds. obsługi programów komputerowych – (2 osoby), Kierowca busa do przewozu osób niepełnosprawnych – (1 osoba), Opiekunki środowiskowe realizujące usługi opiekuńcze – (11 osób), Radca prawny – (1 osoba), Sekretariat – (1 osoba), Wychowawcy placówki opiekuńczo - wychowawczej – (2 osoby), Pomoc administracyjna – (3 osoby).

Spośród ww. wykształcenie: wyższe posiada 27osób, średnie/policealne posiada 11 osób, inne posiada 10 osób.

Wśród zatrudnionych 8 pracowników socjalnych jest 1 specjalistą pracy socjalnej, 3 starszych pracowników socjalnych oraz 4 pracowników socjalnych

Specjalizację I stopnia z pracy socjalnej posiada 1 pracownik socjalny, specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej posiada 2 pracowników. W 2018r. w 18 szkoleniach merytorycznych udział wzięło łącznie 36 osób.

Funkcjonowanie M-GOPS Prabuty skupia się także na działaniach przedstawionych w następujących **programach**: Gminny Program Wspierania Rodziny, Program Wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020. W 2019r. program ten został zastąpiony programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie, Program „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”, Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa na lata 2014-2020 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Przy M-GOPS Prabuty działa **Stowarzyszenie na rzecz pomocy osobom ubogim**. Środki zebrane ze składek członkowskich i pozyskane od sponsorów są wykorzystywane na zapomogi w formie pieniężnej i rzeczowej dla osób w trudnej sytuacji materialno – bytowej i zdrowotnej.

Osoby korzystające z pomocy społecznej w 2018 r.	
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	820
Liczba osób w rodzinach	1986

W 2018r. M-GOPS wypłacił na realizację świadczeń z pomocy społecznej fundusze na:

1. **ZASIŁKI STAŁE:** 189 osób, 1 825 świadczeń, kwota 887 668,38 zł.
2. **składki na ubezpieczenie zdrowotne** dla osób pobierających zasiłek stały i nieposiadające ubezpieczenia z innego tytułu: 162 osoby, 1 587 świadczeń, kwota 73 404,99 zł
3. **zasiłki okresowe** – 369 osób, 1 683 świadczenia, kwota 619 943,46 zł
4. **zasiłki celowe** – 127 osób, 322 świadczenia, kwota 91 378,11 zł
w tym **specjalny zasiłek celowy** 68 osób, 168 świadczeń, kwota: 42 659,00 zł
5. **schronienie** – Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłki i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia następuje poprzez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych. W 2018r. M-GOPS udzielił schronienia (pomocy w pokryciu opłaty za pobyt w schronisku) 24 osobom, na łączną kwotę 242 945,00 zł

Liczba osób i koszt pobytu osób bezdomnych w schroniskach				
	2015	2016	2017	2018
Liczba osób	23	30	32	24
Kwota w zł	197 795	234 562	254 853	242 945

M-gops w Prabutach posiada porozumienie dotyczące umieszczania osób bezdomnych z gminy Prabuty ze Stowarzyszeniem na rzecz osób Bezdomnych AGAPE: oddział w Borowym Młynie - schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, oddział w Nowym Stawie - schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, oddział w Sztumie – schronisko dla osób bezdomnych, oddział w Szawałdzie – schronisko dla osób bezdomnych.

6. **usługi opiekuńcze** – w zakresie pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, podstawowej opieki higienicznej zaleconej przez lekarza, pielęgnacji oraz zapewnieniu kontaktów z otoczeniem. W 2018 r. z ww. formy pomocy skorzystało: 70 osób, 14 584 świadczenia (godziny), koszt świadczonych usług opiekuńczych wyniósł: 379 166,14 zł.

Zauważalny jest wzrost zapotrzebowania tą formą pomocy ze względu na starzejące się społeczeństwo.

Liczba osób objętych pomocą w postaci usług opiekuńczych w 2017 i 2018 roku		
	2017	2018
Liczba osób	63	70

7. **specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi:** 6 osób, 1 892 świadczenia (godziny), koszt świadczonych usług wyniósł 63 560,0 zł
8. **program rządowy Pomoc państwa w zakresie dożywiania**, łącznie 1 201 osób, kwota 908 998,96 zł,
w tym: posiłki dla 446 osób, kwota 471,338,96 zł, w tym posiłki dla dzieci: 422 osoby, kwota 389 524,00 zł oraz zasiłki celowe na zakup żywności dla 775 osób (445 rodzin), kwota 437

660,00 zł. Koszt programu wyniósł ogółem 908 998,96 zł, z czego sfinansowano: z budżetu gminy 186 498,96 zł, tj. 20,52 %, z budżetu państwa 722 500,00 zł, tj. 79,48 %.

9. **DOM POMOCY SPOŁECZNEJ – opłata za pobyt mieszkańca gminy:** 25 osób, kwota 824 414,13 zł, przy czym średni miesięczny koszt pobytu w DPS jednej osoby wynosił 2 892,68 zł.

Liczba osób i koszt pobytu mieszkańców gminy w DPS		
	2017	2018
Liczba osób	28	25
Koszt w zł	810 119	824 414

Rosnące koszty związane są z coroczną rewaloryzacją kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej dokonywaną przez starostów powiatowych stosownymi uchwałami.

10. **Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki** przyznane przez sąd dla 2 opiekunów, 22 świadczenia, kwota 2 751,68 zł.

Wydano także dla 41 osób 53 decyzje **potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej** na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164 poz. 1027 ze zm.).

M-GOPS realizuje zadanie w zakresie **przeciwdziałania przemocy w rodzinie** na podstawie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie za pomocą zespołu interdyscyplinarnego powołanego uchwałą Nr VI / 31 / 2011 Rady Miejskiej w Prabutach z dnia 28 kwietnia 2011 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Prabutach oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Zespół interdyscyplinarny stanowi ciało kolegialne, zrzeszające specjalistów z różnych dziedzin (M-GOPS, policja, oświata, kuratela, profilaktyka alkoholowa).

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

1. Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
2. Komisariatu Policji,
3. Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4. Ośrodka Interwencji Kryzysowej,
5. oświaty,
6. ochrony zdrowia,
7. kuratorów sądowych,
8. organizacji pozarządowych.

Członkami Zespołu Interdyscyplinarnego mogą wchodzić również prokuratorzy Prokuratury Rejonowej w Kwidzynie. Obsługę administracyjną i techniczną zapewnia M-GOPS w Prabutach.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Prabuty wchodzi przedstawiciele instytucji:

1. Miejsko - Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach,
2. Gimnazjum im. Marii Curie-Skłodowskiej w Prabutach,

3. Komisariat Policji w Prabutach,
4. NZOZ "Medicus" w Prabutach,
5. NZOZ Centrum Psychiatrii w Prabutach,
6. Poradnia Psychologiczno – pedagogiczna w Kwidzynie filia Prabuty,
7. Prabuckie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Ubogich,
8. Sąd Rejonowy w Kwidzynie,
9. Szkoła Podstawowa nr 2 w Prabutach,
10. Szkoła Podstawowa w Obrzynowie,
11. Urząd Miasta i Gminy Prabuty (pełnomocnik Burmistrza ds. Oświaty, Kultury, Sportu i Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi),
12. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Prabutach,
13. Zespół Szkół w Rodowie,
14. Zespół Szkół w Trumiejkach.

W 2018r. Zespół Interdyscyplinarny spotykał się 4 razy.

W celu ochrony rodziny, przeciwdziałaniu przemocy, stosowana jest procedura „Niebieskiej Karty”. Zadania realizowane przez członków zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej w ramach procedury "Niebieskiej Karty" obejmują: udzielenie pomocy osobie doznającej przemocy, podjęcie działań wobec osoby stosującej przemoc (informowanie o konsekwencjach czynów, motywowanie do podjęcia terapii), opracowanie indywidualnego planu pomocy (który może ulegać zmianom wraz z rozwojem sytuacji), rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań.

W celu weryfikacji występowania przemocy w rodzinie na podstawie sporządzonych Niebieskich kart powoływane są grupy robocze, których w 2018r. odbyło się 104, przy czym :

1. przedstawiciel Policji uczestniczył w **78** grupach roboczych,
2. psycholog, terapeuta uzależnień uczestniczył w **82** grupach roboczych,
3. pedagog szkolny uczestniczył w **4** grupach roboczych,
4. pracownik socjalny w **71** grupach roboczych,
5. asystent rodziny w **26** grupach roboczych,
6. kurator sądowy w **7** grupach roboczych.

W 2018 r . założono 36 Niebieskich Kart:

1. **26** NK zostało sporządzonych przez funkcjonariusza Policji,
2. **9** NK zostało sporządzonych przez pracowników M-GOPS w Prabutach
3. **1** NK została wszczęta przez Centrum Psychiatrii w Prabutach.

Liczba założonych Niebieskich Kart w podziale na poszczególne kwartały w 2018 r:

I kwartał – **10**; II kwartał – **4**; III kwartał – **10**; IV kwartał – **12**

Wszczęte i zakończone NK w 2017 i 2018 roku		
	2017	2018
Założone NK	43	36
Zakończone NK	26	19

Występowanie przemocy z podziałem na miasto i gminę w 2018 r: miasto: założono 21 NK, gmina: założono 15 NK.

Powody zakończenia NK w 2018r: ustanie przemocy: 7, brak zasadności prowadzonych działań: 12,

W wyniku podejmowanych w 2018r. skierowano: 5 wniosków do Sądu Rejonowego w Kwidzynie Wydział Rodzinny i Nieletnich o wgląd w sytuację rodziny, 12 wniosków do GK ds RPA, 6 zawiadomień do Prokuratury Rejonowej w Kwidzynie w związku z naruszeniem art 207§ 1 kk (w tym 2 postępowania zostały zakończone aktem oskarżenia, 4 postępowania przygotowawcze pozostają w prowadzeniu)

W 2018 r. opieką **asystentów rodziny** w ramach ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2018r, poz. 998 ze zm.) objęte były 24 rodziny, w których łącznie wychowywało się 43 dzieci.

W 2018r. Gmina dopłaciła 115 733,95 zł do utrzymania 22 dzieci w rodzinach zastępczych i w rodzinnych domach dziecka.

W 2018r. 1 000 osób było objętych pomocą w formie żywności z **Banku Żywności** w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020. M-GOPS w Prabutach pokrył koszty transportu żywności w kwocie 4 488,00 zł.

W 2018r. wydano 48 ton żywności w postaci: groszek z marchewką, fasola biała, koncentrat pomidorowy, buraczki wiórki, powidła śliwkowe, makaron jajeczny i kukurydziany, ryż biały, kasza gryczana, herbatniki, mleko UHT, ser podpuszczkowy, szynka drobiowa i wieprzowa, pasztet wieprzowy, kabanosy wieprzowe, filet z makreli, cukier biały, miód nektarowy, olej rzepakowy, gulasz wieprzowy, gołąbki w sosie pomidorowym.

Koszt dowozu dzieci do Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Kołozębnie w 2018r. wyniósł 4 959,82 zł

Wydatki związane z prowadzeniem **Klubu Seniora w 2018r.** wyniosły 12 248,57 zł. Z zajęć skorzystało 35 osób. Spotkania odbywały się 2 razy w tygodniu. Organizowano także wycieczki do teatru, pikniki integracyjne oraz spotkania tematyczne: z lekarzem, policjantem, pielęgniarką, burmistrzem.

W 2018 roku MGOPS Prabuty prowadził również działania w zakresie innych świadczeń. Świadczenia rodzinne realizowane są na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003r. O świadczeniach rodzinnych (t.j Dz.U z 2018r. poz. 2220 ze zm.). Realizację zadań z powyższej ustawy w 2018r. prowadziło 5 pracowników.

Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami ogółem wypłaconych w ciągu roku	
Rok	Kwota w zł
2014	2 206 090,00
2015	2 074 019,00
2016	2 195 845,90
2017	2 123 743,80
2018	2 099 347,57

Liczba świadczeń z podziałem na rodzaj w latach 2014 - 2018					
	Liczba świadczeń				
Świadczenia opiekuńcze	2014	2015	2016	2017	2018
1. Zasiłek pielęgnacyjny – ogółem, w tym:	5 551	5 444	5 377	5 524	5 479
a) zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka	697	676	587	633	700
b) Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	2 750	2 730	2 690	2 768	2 653
c) Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	90	68	57	70	53
d) Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	2 014	1 970	2 043	2 053	2 073
2. Świadczenie pielęgnacyjne	528	582	580	612	617
3. Specjalny zasiłek opiekuńczy	77	433	558	641	705
4. Świadczenia opiekuńcze ogółem : 1 + 2+ 3	6 156	6 459	6 515	6 777	6 801

Wzrost liczby świadczeń specjalnego zasiłku opiekuńczego w 2015r. spowodowany jest wejściem w życie ustawy rozszerzającej katalog osób uprawnionych do pobierania ww. świadczenia.

Kwota świadczeń z podziałem na rodzaj w latach 2014 - 2018					
	Kwota świadczeń w zł				
Świadczenia opiekuńcze	2014	2015	2016	2017	2018
1. Zasiłek pielęgnacyjny – ogółem, w tym:	849 303	832 932	822 681	845 172	866 565
a) zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka	106 641	103 428	89 811	96 849	110 776
b) Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	420 750	417 690	411 570	423 504	419 577
c) Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	13 770	10 404	8 721	10 710	8 360
d) Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	308 142	301 410	312 579	314 109	327 852
2. Świadczenie pielęgnacyjne	390 580	696 280	754 000	857 525	903 391
3. Specjalny zasiłek opiekuńczy	39 174	220 429	288 673	331 224	373 543
4. Świadczenia opiekuńcze ogółem : 1 + 2+ 3	1 279 057	1 749 641	1 865 354	2 033 921	2 143 499

W 2018r. wypłacono 846 składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze na kwotę 66 062,58 zł

Świadczenia wychowawcze (500+)

Do dnia 31.12.2018 złożono 1 125 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, w tym: 932 wnioski w formie papierowej, 193 wnioski drogą elektroniczną. Wydano 1185 decyzji w sprawach dotyczących świadczenia wychowawczego, w tym 1 083 decyzje przyznających świadczenie, tj. 17 276 świadczeń na łączną kwotę 8 623 004,40 zł dla 991 rodzin. W 2017r. na kwota wypłaconych świadczeń wynosiła 9 324 285,00 zł dla 968 rodzin.

Dobry start (300+)

Wydatki na wypłatę świadczeń wynosiły 492 000,00 zł, tj. dla 1 640 uczniów. Zadanie jest realizowane od kwietnia 2018r. W ocenie M-GOPS Prabuty wprowadzenie programu 500+ i 300+ **NIEZNACZNIE** zmniejszyło liczbę osób korzystających z pomocy społecznej. Liczba rodzin (2 osoby i więcej) pobierających zasiłek stały pozostaje na zbliżonym poziomie. Nieznaczny spadek nastąpił w przypadku zasiłku okresowego (z 269 rodzin w 2017r. do 237 rodzin w 2018r.) i dożywiania/posiłku w szkole (z 407 rodzin w 2017r do 397rodzin w 2018r).

To samo dotyczy osób i rodzin długotrwale korzystających (powyżej 36 m-cy) ze świadczeń z pomocy społecznej (2017r. -769 osób, 2018r. - 710 osób, i 2019r. - 745 osób wg stanu na 30.04.2019r.). Przyczynami tej sytuacji jest niewliczanie świadczenia 500+ do dochodu na podstawie ustawy o pomocy społecznej. Spadek liczby rodzin objętych pomocą wynika z niskiego kryterium dochodowego i relatywnie szybkiego wzrostu najniższego wynagrodzenia za pracę.

Fundusz alimentacyjny

W 2018r. z pomocy w formie **funduszu alimentacyjnego** na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym (t.j. Dz. U. z 2018r. ze zm.) skorzystało 96 rodzin na łączną kwotę 703 196,00 zł. Liczba dłużników z funduszu alimentacyjnego mieszkający na terenie gminy Prabuty wynosi 200 osób, mieszkających poza gminą- 69 osób. Całkowite zadłużenie dłużników wg stanu na 31.12.2018r. wynosi 9 014 343,43 zł (w tym odsetki). Liczba dłużników **zaliczki alimentacyjnej** wypłacanej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (t.j. Dz.U z 2005 Nr 164, poz. 1366) wynosi 141 osób. Łączne zadłużenie wraz z odsetkami na 31.12.2018r. wynosi 1 069 906,86 zł. W 2018r. dłużnicy alimentacyjni (FA+ZA) spłacili łącznie kwotę 242 830,05 zł.

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2014 - 2018					
	2014	2015	2016	2017	2018
Ogólna kwota wypłaconych świadczeń (w zł)	820 319,00	872 536,00	838 878,00	782 905,00	703 196,00

Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego w latach 2014 - 2018					
	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba rodzin	126	125	116	109	96

Liczba osób (dzieci) korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w latach 2014 - 2018					
	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba osób (dzieci)	195	201	188	172	152

Spadek liczby rodzin korzystających ze świadczenia w postaci funduszu alimentacyjnego wynika głównie z relatywnie niskiego kryterium dochodowego – 725,00 zł na osobę w rodzinie, na podstawie którego ustalane jest prawo do świadczenia i relatywnie szybkiego wzrostu najniższego wynagrodzenia za pracę.

Realizacją zadań (przyjmowanie wniosków, wydawanie decyzji, postępowanie z dłużnikami alimentacyjnymi) w 2018r. w M-GOPS Prabuty zajmowało się dwóch pracowników. **Dodatki mieszkaniowe** - w 2018r. wypłacono kwotę 466 292,96 zł dla 237 gospodarstw domowych. **Dodatki energetyczne** – w 2018r. wypłacono 360 dodatków energetycznych dla 38 gospodarstw domowych na

kwotę 5 160,85 zł. **Karta Dużej Rodziny** - w 2018r. 20 rodzin złożyło wniosek o przyznanie KDR, przyznano i wydano 98 kart.

8.2. Bezpieczeństwo w mieście i gminie

Zadania na rzecz zabezpieczenia ładu i porządku oraz zwalczania przestępczości na terenie Miasta i Gminy Prabuty realizowane są przez Komendanta Komisariatu Policji w Prabutach podległego Komendantowi Powiatowemu Policji w Kwidzynie.

Podstawowe dane w zakresie odnotowanych zdarzeń na terenie Miasta i Gminy Prabuty w 2018 roku obrazuje tabela poniżej (na podstawie *Biuletynu Komendanta Wojewódzkiego w Gdańsku za 2018 r.*)

Przestępczość ogólnie:

	2017	2018	+ / -	%	wykrywalność
Przestępstwa zgłoszone	225	266	+41	118,22	
Przestępstwa stwierdzone	155	223	+68	143,87	88,05%

Przestępstwa kryminalne (bez art. 209 par. 1 i 1a k.k. nie alimentacji):

	2017	2018	+ / -	%	wykrywalność
Przestępstwa zgłoszone	98	105	+7	107,14	
Przestępstwa stwierdzone	85	93	+8	109,41	78,95

Przestępstwa art. 209 par. 1 i 1a k.k. (nie alimentacja):

	2017	2018	+ / -	%	wykrywalność
Przestępstwa zgłoszone	68	98	+30	144,12	100
Przestępstwa stwierdzone	10	56	+46	560,00	100
Ilość podejrzanych	9	55	+46	611,12	

Z powyższych informacji statystycznych wynika, że wzrost przestępczości kryminalnej jest spowodowany w największym stopniu ilością prowadzonych dochodzeń związanych z nie alimentacją. Odnotowano dobre rezultaty w wykrywaniu sprawców przestępstw kryminalnych na poziomie ogólnym 88 %.

Raport o stanie Miasta i Gminy Prabuty

Przestępczość najbardziej uciążliwa dla społeczeństwa tzw. 17 x 7 tj. razem: bójka/ pobicia, rozboje, kradzieże z włamaniem, kradzieże pojazdów, kradzieże rzeczy, uszkodzenia rzeczy, uszczerbek na zdrowiu.

	2017	2018	+ / -	%	wykrywalność
Przestępstwa zgłoszone	50	55	+5	110	
Przestępstwa stwierdzone	41	49	+8	119,51	64,7

2018	zabójstwa	Kradzież z włamaniem	Kradzież cudzej rzeczy	Kradzież i kradzież z włamaniem samochodu	Rozboje, kradzieże i wymuszenia rozbójnicze	Bójka i pobicia	Uszczerbek na zdrowiu	Uszkodzenie mienia	Przestępstwa narkotykowe
Liczba przestępstw stwierdzonych	0	17	15	2	1	1	7	8	0
wykrywalność	0	57,9	73,3	50	100	100	100	25	0

Z powyżej przedstawionych danych wynika wzrost stwierdzonych przestępstw najbardziej uciążliwych dla społeczeństwa przy stosunkowo dużej skuteczności w ich wykrywaniu na poziomie 64,7%.

Bezpieczeństwo na drogach

W 2018 r. na terenie Miasta i Gminy Prabuty doszło do 18 wypadków drogowych (o 3 więcej niż w 2017 r.), w których obrażenia ciała odniosły 26 osoby (8 osób więcej) przy 1 ofierze śmiertelnej (gdzie w 2017 r. 5 osób zginęło na drogach miasta i gminy Prabuty).

Zdarzenia drogowe na terenie Miasta i Gminy Prabuty w 2018 roku		
Miejscowość/ulica/droga	Ranni	Zabici
Prabuty, ul. Jagiełły 6	1	-
Droga Pachutki – Lubnowy Małe	1	-
Prabuty, ul. Kwidzyńska/Długa	1	-
Prabuty, ul. Jagiełły 2	1	-
Prabuty, ul. Wojska Polskiego	3	-
Prabuty, ul. Łukowa	2	-
Rodowo Małe	1	-
Grodziec/ Droga nr 3214G	1	-
Prabuty, ul. Rypińska	2	-
Prabuty, ul. Żeromskiego	1	-
Prabuty, ul. Warszawska	1	-
Prabuty, ul. Kraszewskiego	1	-
DW 521 (Prabuty – Kwidzyn); 16,3 km	3	-
DW 522 (Prabuty – M. Pomorskie); 15,8 km	3	-
Prabuty, ul. Kwidzyńska	2	-
DW 521 (Prabuty – Kwidzyn); 14,2 km	2	-
DW 522 (Prabuty – M. Pomorskie); 19,7 km	-	1
Prabuty, ul. Kwidzyńska/Orzeszkowej	1	-
OGÓŁEM	27	1

8.3. Ochotnicza Straż Pożarna

Na terenie Miasta i Gminy Prabuty w 2018 roku działało 7 Ochotniczych Straży Pożarnych:

- Miejska Ochotnicza Straż Pożarna w Prabutach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Jakubowie
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kołodziejach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Obrzynowie
- Ochotnicza Straż Pożarna w Sypanicy
- Ochotnicza Straż Pożarna w Szramowie
- Ochotnicza Straż Pożarna w Trumiejkach

W 2018 roku strażacy z Ochotniczych Straży Pożarnych uczestniczyli w zabezpieczaniu zdarzeń drogowych, pożarach, usuwaniu połamanych drzew i innych. Do największej ilości zdarzeń ratowniczo – gaśniczych (łącznie 124) w 2018 roku wyjeżdżała Miejska Ochotnicza Straż Pożarna w Prabutach.

9. SŁUŻBA ZDROWIA

Na terenie Miasta i Gminy Prabuty działa Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medicus” zlokalizowany w Prabutach przy ul. Łąkowej 33. NZOZ „Medicus” oferuje kompleksową opiekę zdrowotną: konsultacje lekarzy pierwszego kontaktu, opiekę pielęgniarek i położnych rodzinnych, lekarzy specjalistów oraz zabiegi rehabilitacyjne i fizykoterapię. Dodatkowo placówka ta uczestniczy w realizacji profilaktycznych programów zdrowotnych. Realizowane są umowy zawarte z NFZ oraz wykonywane są świadczenia komercyjne. Przychodnia działa od poniedziałku do piątku w godzinach 7:30 – 18:00. W dni powszednie po godzinie 18 nocną oraz świąteczną opiekę zdrowotną dla mieszkańców miasta i gminy Prabuty w przypadku nagłego zachorowania, pogorszenia stanu zdrowia, gdy nie ma objawów sugerujących zagrożenie życia lub w przypadku zgonu osoby usługi świadczy Szpital Zdrowie w Kwidzynie.

W NZOZ „Medicus” w ramach Podstawowej Opieki Zdrowotnej przyjmuje 8 lekarzy, pracuje 8 pielęgniarek (3 w terenie) oraz położna. W NZOZ „Medicus” działa 9 poradni specjalistycznych (Reumatologiczna, Neurologiczna, Ginekologiczno – położnicza, Alergologiczna, Logopedyczna, Gabinet USG, Otolaryngologiczna, Okulistyczna oraz Poradnia rehabilitacyjna).

W niedużej odległości od centrum Prabut (2 km) znajduje się Szpital Specjalistyczny, który posiada jedną z największych kubatur budynków szpitalnych w województwie pomorskim. Szpital został zakwalifikowany do systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej (PSZ), zwany popularnie siecią szpitali.

10. OŚWIATA, KULTURA, SPORT I TURYSTYKA

10.1. Oświata

System oświaty na terenie Miasta i Gminy Prabuty funkcjonuje poprzez cztery obwody szkolne, ponadto w mieście funkcjonują dwa przedszkola niepubliczne oraz Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych. Aktualna sieć szkolnictwa podstawowego, zaspokaja rzeczywiste zapotrzebowania społeczne. Zgodnie z prognozą demograficzną systematycznie zmniejsza się liczba dzieci w wieku szkolnym i niezbędnym będzie stałe dostosowanie sieci placówek oświatowych do zmian demograficznych i prawnych. Znaczącą potrzebą jest również kontynuacja prac remontowo – modernizacyjnych wewnątrz budynków połączona z rozbudową bazy sportowej. Reforma systemu edukacji zapoczątkowana w 2016 roku oraz zmiany cywilizacyjne wymagają stałego doposażania szkół w nowoczesne środki dydaktyczne.

SIEĆ PUBLICZNYCH SZKÓŁ PODSTAWOWYCH PROWADZONYCH PRZEZ MIASTO I GMINĘ PRABUTY		
Nazwa szkoły	Adres siedziby szkoły, adres innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych	Granice obwodu szkoły
Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Obrońców Westerplatte w Prabutach	ul. Obrońców Westerplatte 11, 82-550 Prabuty	Prabuty, Gąski, Gonty, Grażymowo, Julianowo, Kałdowo, Kleczewo, Laskowice, Orkusz, Raniewo, Stańkowo, Stary Kamień, Stary Młyn, Sypanica, Szramowo
	ul. Grunwaldzka 6, 82-550 Prabuty	
Szkoła Podstawowa w Obrzynowie	Obrzynowo 37, 82-550 Prabuty	Obrzynowo, Jakubowo, Pachutki, Stańkowo
	Oddział Przedszkolny Obrzynowo 8, 82-550 Prabuty	
Szkoła Podstawowa im. Kresowian w Rodowie	Rodowo 14, 82-550 Prabuty	Rodowo, Antonin, Gdakowo, Gonty, Górowychy, Górowychy Małe, Julianowo, Kamienna, Laskowice, Orkusz, Rodowo Małe, Sypanica, Szramowo
Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Trumiejkach	Trumiejki 42, 82-550 Prabuty	Trumiejki, Gilwa, Grodziec, Kołodzieje, Kowale, Pilichowo, Pólko
	Oddział Przedszkolny, Kołodzieje 35, 82-550 Prabuty	

Obwody szkolne na terenie Miasta i Gminy Prabuty w liczbach

Obwód szkolny	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Powierzchnia użytkowa (m ²)	Liczba sal lekcyjnych	Dożywianie (obiady/dzień)	Powierzchnia terenu przyszkolnego
SP Nr 2 Prabuty						
ul. Obrońców Westerplatte 11	658	27	4317,60	31	207	15378
ul. Grunwaldzka 6	167	12	1492,8	13	45	8138
SP Obrzynowo	Sp -78 Oddz. Przedszkolny - 19	Sp – 6 Oddz. Przedszkolny-1	421	7	55	5470
SP Rodowo	Sp – 83 Gim. – 41 Oddz. Przedszkolny - 25	Sp i Gim. – 9 Oddz. Przedszkolny-1	684	10	42	1000
SP Trumiejki	Sp – 114 G – 44 Oddz. Przedszkolny - 20	Sp i Gim. – 9 Oddz. Przedszkolny-1	885 (łącznie z lokalizacją w Kołodziejach)	10	144	6500 (łącznie z lokalizacją w Kołodziejach)

10.2. Biblioteka

Na terenie Miasta i Gminy Prabuty działa Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Prabutach mieszcząca się przy ul. Łąkowej 42. Obecnie warunki lokalowe są bardzo trudne, co uniemożliwia urządzenie czytelnicy oraz innych pomieszczeń i udogodnień dla czytelnika. W perspektywie na 2019 rok jest powiększenie lokalu.

Obecnie biblioteka ma w swoich zasobach ponad 22 964 woluminów. Wszystkie pozycje są sukcesywnie wprowadzane do katalogu bibliotecznego SOWA, który w przyszłości będzie dostępny dla czytelnika. Największym powodzeniem cieszą się najnowsze powieści, fantastyka, książki o tematyce sensacyjno – kryminalnej oraz romanse. W dalszym ciągu duże zapotrzebowanie wśród czytelników jest na pozycje z dziedziny pedagogiki, psychologii, medycyny itp. W 2018 roku biblioteka zatrudniała 3 pracowników.

10.3. Działalność kulturalna i sportowa

Na terenie Miasta i Gminy Prabuty zadania z zakresu rozwoju kultury i sportu realizuje Prabuckie Centrum Kultury i Sportu. Organizuje imprezy dla mieszkańców całej gminy, takie jak: koncerty, występy dziecięce, konferencje, konkursy artystyczne oraz zawody i turnieje sportowe. Łącznie w przeciągu roku organizowanych jest ponad 100 imprez kulturalnych i sportowych PCKiS jest organizatorem bądź współorganizatorem. Do największych imprez należą: Dni Miasta, Rajd Rowerowy pamięci kresowian, Biegi Uliczne Liwa CUP, Biegi przełajowe Wokół Komina, Cykl koncertów Viva Musica, Prabuckie Lato i inne. Ponadto w ramach funkcjonowania PCKiS prowadzone są koła zainteresowań dla dzieci młodzieży i dorosłych: zajęcia wokalne, nauka gry na gitarze, spotkania z planszówkami, zajęcia szachowe i warcabowe, zajęcia artystyczne dla dorosłych, zajęcia rytmiczne dla najmłodszych, zajęcia fitness dla dorosłych, zajęcia taneczne, zajęcia rzeźbiarskie oraz zajęcia teatralne.

PCKiS administruje również obiekty na terenie Miasta i Gminy Prabuty:

- miejsce rekreacyjne – plaża nad jeziorem Sowica
- miejsce rekreacyjne/kąpielisko - plaża nad jeziorem Dzierzgoń w Julianowie
- miejsce rekreacyjne – plaża nad jez. Dzierzgoń w Rodowie Małym

- Park Miejski w Prabutach
- place zabaw – ul. Chodkiewicza, Wojska Polskiego, Kisielicka, Obrońców Westerplatte, Kopernika, Mickiewicza
- skatepark – ul. Legionów
- stadion sportowo – rekreacyjny w Sanatorium
- stadion Miejski – ul. Jagiełły
- stadion sportowy – ul. Polna
- dirtpark – ul. Sportowa
- Miejska Hala Sportowa – ul. Obrońców Westerplatte
- boisko wielofunkcyjne Orlik – ul. Sportowa

Ponadto na terenie gminy funkcjonują obiekty rekreacyjne na terenach wiejskich, plac zabaw NIVEA przy ul. Jagiełły, Ośrodki Jeździeckie w Julianowie oraz w Trumiejkach, a także tor motocrossowy znajdujący się przy ul. Przemysłowej w Prabutach.

W miejscowości Rodowo corocznie odbywają się plenery malarsko – rzeźbiarskie organizowane przez mieszkańców wsi przy współpracy Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku. Prace powstałe podczas plenerów artystycznych zdobią domy, ogrody mieszkańców oraz przydroża wsi.

10.4. Turystyka

Turystyka stanowi jedną z nielicznych dziedzin, w której wzrost wpływów przekłada się na tworzenie realnych miejsc pracy. W związku z powyższym, pożądanym jest dalszy rozwój turystyki na terenie miasta i gminy Prabuty. Istnieją realne szanse by stała się ważnym instrumentem polityki lokalnej. Należy jednak zauważyć, że na obszarze około 1/3 powierzchni gminy znajdują się rozległe przestrzenie formy ochrony przyrody. Z tego tytułu obowiązują określone zakazy, które wynikają z Uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego oraz ustawy o ochronie przyrody.

Największe możliwości zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego występują nad jeziorami: Dziergoń (miejscowości: Rodowo Małe, Górowychy, Julianowo, Jakubowo), Orkusz (Orkusz, Sypanica), jezioro Grażymowskie – Zachodnie (Kołodziejce). Rzeką Liwa posiada duży potencjał dla turystyki kajakowej, ale z uwagi na istniejące w ostatnich latach niskie stany wody, możliwy jest w ograniczonym zakresie.

Do najcenniejszych obiektów zabytkowych w Mieście i Gminie Prabuty zalicza się:

- Konkatedra pod wezwaniem św. Wojciecha w Prabutach
- Kościół pod wezwaniem św. Andrzeja Apostoła
- Fontanna Rolanda
- Brama Miejska – Brama Kwidzyńska z salą wystawową im. Wernera Zebrowskiego
- Zabytkowe murowane wodociągi z lat 1726 – 1730
- Kaplica pw. Najświętszej Marii Panny – tzw. Kościół Polski
- Ruiny Zamku Biskupów Pomezzańskich – z makietami zabudowań dawnego Riesenburga i zamku
- Kościół filialny pw. św. Anny w Gdakowie
- Kościół parafialny pw. Matki Boskiej Anielskiej w Obrzynowie
- Kościół Parafialny pw. św. Stanisława Kostki w Rodowie
- Kościół Parafialny pw. Trójcy Przenajświętszej w Trumiejkach.

Na terenie gminy Prabuty w 2018 roku funkcjonowały następujące obiekty noclegowe: pokoje gościnne REZJA-KOŁODZIEJE, gospodarstwo agroturystyczne Górowychy, gospodarstwo agroturystyczne ROMSTO w Sypanicy, gospodarstwo agroturystyczne Figlówka w Laskowicach, gospodarstwo agroturystyczne – Stanisław Anders w Kołodziejach, pokoje gościnne Bajka, Wodna Farma w Kołodziejach.

Rozwój turystyki powinien opierać się na wykorzystaniu walorów i zasobów przyrodniczych poprzez działania:

- utrzymanie, rozbudowę i budowę infrastruktury rekreacyjnej głównie na terenach o największym potencjale dla rozwoju turystyki
- utrzymanie i dalszy rozwój sieci szlaków turystycznych w gminie
- wytyczenie nowych tras turystycznych pieszych i rowerowych łączących miejscowości o największym potencjale turystycznym w jednolity system, z odpowiednią ekspozycja na najciekawsze walory przyrodnicze i kulturowe.

10.5. Organizacje pozarządowe

Zasady współpracy gmin z organizacjami pozarządowymi określa ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W 2018 roku funkcjonowało 32 organizacji pozarządowych. Pomoc Gminy dla organizacji funkcjonuje na zasadzie pomocniczości finansowej (dotacje) oraz w formach pozafinansowych. Do współpracy o charakterze pozafinansowym należy zaliczyć przede wszystkim:

- możliwość korzystania przez organizacje z miejsc dla prowadzenia działalności kulturalnej i sportowej
- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności
- udzielanie wsparcia merytorycznego organizacjom pozarządowym przez pracowników Urzędu Miasta i Gminy Prabuty
- promocję działalności organizacji pozarządowych i innych podmiotów.

Trzeci sektor w Mieście i Gminie Prabuty reprezentują liczne organizacje działające m.in. w sferach: kultury, sportu, aktywizacji lokalnej społeczności, turystycznej, czy pielęgnowania tradycji.

Wykaz organizacji pozarządowych z terenu Miasta i Gminy Prabuty działających w 2018 roku według rejestru organizacji pozarządowych w powiecie kwidzyńskim:

- Związek Kombatanów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych
- Liga Obrony Kraju Koło w Prabutach
- Polski Związek Niewidomych Stowarzyszenie Wyższej Użyteczności
- Prabuckie Stowarzyszenie Gospodarcze
- Klub Miłośników Motocykli Ciężkich „Blues”
- Polski Związek Emerytów i Rencistów
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Rodowo
- Prabuckie Stowarzyszenie Kresowiaków
- Szpital Prabuty – Wspólne Dobro
- Prabuckie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych
- Prabuckie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Ubogich
- Polski Związek Wędkarski Koło w Prabutach
- Stowarzyszenie Społeczno – Kulturalne Prabuty – Riesenbourg
- Odrzyńskie Stowarzyszenie Kulturalne
- Koło Gospodyń Wiejskich w Odrzynie
- Stowarzyszenie Właścicieli Lasów Prywatnych „Dolne Powiśle”
- Prabuckie Stowarzyszenie Lotnicze AVIATOR
- Stowarzyszenie Sportów Ekstremalnych w Prabutach
- Kwidzyński Ochotniczy Szwadron Kawalerii im. 6 Pułku Ułanów Kaniowskich w Julianowie
- Stowarzyszenie Szkółka Wędkarska SOWICA
- Polski Związek Chodowców Gołębi Poczтовых oddział w Prabutach
- Stowarzyszenie Sportów Walki Berseker Prabuty
- Prabuckie Stowarzyszenie Historyczno – Eksploracyjne „Riesenbourg” Prabuty
- Prabuckie Stowarzyszenie Miłośników Spalin
- Stowarzyszenie ArtLandia Plus w Gontach

Raport o stanie Miasta i Gminy Prabuty

- Miejski Klub Sportowy „Pogoń” Prabuty
- Prabuckie Towarzystwo Koszykówki „GRYF – VECRO” Prabuty
- Stowarzyszenie Sportów off-road Prabuty „MOTOCROSS TEAM PRABUTY”
- Gminny Klub Sportowy WOJTAS
- Klub Jeździecki Julianowo
- Amatorski Klub Bokserski Polonia Prabuty
- Fundacja MIODNE ŻYCIE

Wszystkie jednostki opierają działalność na społecznej pracy swoich członków oraz pomocy mieszkańców Miasta i Gminy Prabuty. Celem ich działalności jest kształtowanie pozytywnych cech charakteru, upowszechnianie kultury, historii regionu, kultury fizycznej, sportu, rekreacji oraz promocja i organizacja wolontariatu.

11. DZIAŁALNOŚĆ RADY MIEJSKIEJ I REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIASTA I GMINY PRABUTY

Siódma kadencja 2014 -2018 Rady Miejskiej w Prabutach zakończyła się 16 listopada 2018 roku. W Radzie Miejskiej w Prabutach obecnie działa 6 komisji stałych:

- Komisja Rewizyjna
- Komisja Gospodarcza, Bezpieczeństwa Publicznego i Ochrony Przeciwpożarowej
- Komisja Oświaty, Kultury, Sportu, Turystyki i Młodzieży
- Komisja Zdrowia, Opieki Socjalnej i Mieszkaniowej
- Komisja Rolnictwa i Ochrony Środowiska
- Komisja Skarg, Wniosków i Petycji

Przedmiot działania poszczególnych komisji stałych i zakres zadań komisji doraźnych określa Rada.

W 2018 roku Przewodniczącym Rady był radny Piotr Janiewicz. W okresie tej kadencji Rada Obradowała na 53 sesjach, na których podjęto 306 uchwał w różnych sprawach w tym w samym 2018 roku odbyło się 11 sesji, na których uchwalono 60 uchwał.

W skład Rady Miejskiej w Prabutach w 2018 roku wchodziło 15 radnych (12 mężczyzn i 3 kobiety).

Według struktury wiekowej w Radzie Miasta zasiadało:

- 1 osoba w wieku 30 -39 lat
- 5 osób w wieku 40 -49 lat
- 6 osób w wieku 50 -59 lat
- 3 osoby w wieku 60 lat i więcej

Według struktury wykształcenia w Radzie Miasta zasiadało:

- 5 osób z wykształceniem wyższym
- 6 osób z wykształceniem średnim
- 4 osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym

Według grup zawodowych w Radzie Miasta zasiadało:

- 5 osób – specjaliści zawodowi
- 1 osoba – technicy, średni personel
- 2 osoby – pracownicy usług i sprzedawcy
- 4 osoby – rolnicy
- 1 osoba – robotnicy przemysłowi
- 2 osoby – operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń

21 października odbyły się wybory do Rady Miejskiej w Prabutach VIII kadencji na lata 2018 – 2023.

W 15 okręgach wyborczych wybrano 15 radnych (9 mężczyzn oraz 6 kobiet), w tym 6 osób to radni z poprzedniej kadencji. Przewodniczącym Rady Miejskiej w Prabutach został radny Włodzimierz Jan Wiśniewski. W tej kadencji nie został utworzony klub radnych. W 2018 roku Rada Miejska w Prabutach obradowała na 4 sesjach, na których podjęto 27 uchwał w różnych sprawach. Podobnie jak w poprzedniej kadencji obecnie w Radzie działa 6 komisji stałych. Przedmiot działania poszczególnych komisji stałych i zakres zadań komisji doraźnych określa Rada.

Według struktury wiekowej w Radzie zasiada:

- 1 osoba – wiek poniżej 24 lat
- 4 osoby – wiek 25-39 lat
- 4 osoby – wiek 40-49 lat
- 5 osób – wiek 50 -59 lat
- 1 osoba – wiek 60 lat i więcej

Według struktury wykształcenia w Radzie zasiada:

- 6 osób z wykształceniem wyższym
- 6 osób z wykształceniem średnim

Raport o stanie Miasta i Gminy Prabuty

- 3 osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym

Według grup zawodowych w Radzie zasiada:

- 2 osoby – przedstawiciele władzy publicznej, urzędnicy i kierownicy

- 4 osoby – specjaliści zawodowi

- 1 osoba – pracownicy biurowi

- 2 osoby – pracownicy usług i sprzedawcy

- 3 osoby – rolnicy

- 1 osoba – operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń

- 1 osoba – pozostałe niesklasyfikowane grupy zawodowe

Obrady sesji Rady Miejskiej w Prabutach są nagrywane – zapis obrad jest na nośniku danych, który stanowi załącznik do protokołu i dokumentację archiwalną. Prowadzona jest transmisja na żywo z obrad: <http://kamery.danar.net.pl/urząd/>.